

**Conclusions de les
segones jornades**

ELS DIARIS DE LES ESCOLES

AVUI
PREMSA CATALANA, S. A.

institut de ciències
de l'educació
ice
Universitat de Barcelona

CONCLUSIONS DE LES
SEGONES JORNADES

ELS DIARIS DE LES ESCOLES

**CONCLUSIONS DE LES
SEGONES JORNADES
ELS DIARIS DE LES ESCOLES**

Coordinadors: Conxita Macià
M. Antònia Espasa

AVUI

INSTITUT DE CERQUES
DE EDUCACIÓ
ice
Universitat
de Barcelona

ÍNDIX

Presentació	7
La interdisciplinarietat a partir de l'elaboració de la publicació escolar. <i>Conxita Macià</i>	9
Els mitjans informàtics com a ajut en l'elaboració del diari escolar. <i>Joan Mestres i Cristina Alonso</i>	13
Ponències de les escoles	25
Taula rodona dels consells de redacció	49
Els alumnes són els protagonistes. <i>Jordi Caja</i>	57
Conclusions i propostes	59
Resum dels suggeriments	79
Bibliografia	83
Llista de participants	85
Articles i notícies apareguts entorn a les II Jornades «els diaris de les escoles»	89

PRESENTACIÓ

L'any 1986 vam iniciar l'experiència d'organitzar les Primeres Jornades «els Diaris de les escoles».

Era, en aquell moment, una proposta d'illusió, una possibilitat de facilitar l'apropament i l'intercanvi de vivències entre els alumnes i els mestres d'arreu dels Països Catalans que feien en els seus centres una publicació escolar.

L'acolliment que van tenir aquelles Primeres Jornades ens va fer continuar i enguany tenim el goig d'organitzar les terceres, no ja com una possibilitat sinó com un fet real que ha anat creixent amb el vostre desig de continuar retrobant-vos per treballar plegats en la millora de la vostra publicació, tot afavorint la pròpia formació i la dels alumnes.

Aquest recull que us presentem és una petita mostra de la feina feta. Us la oferim sabent però que queda molt lluny de tot el que hem viscut plegats.

Gràcies a tots.

C. MACIÀ
M. A. ESPASA

LA INTERDISCIPLINARIETAT A PARTIR DE L'ELABORACIÓ DE LA PUBLICACIÓ ESCOLAR

CONXITA MACIÀ

Fa uns quants anys es deia que la quantitat d'informació que una persona tenia era un indicatiu de la seva educació, de les seves possibilitats d'accedir a la cultura, al treball i a la participació social. Avui podríem dir que a més de la quantitat d'informació fan falta capacitats per classificar-la, ordenar-la, elaborar-la, relacionar-la amb la que ja es té i saber-la projectar.

Aprendre a informar-se i a usar la informació d'una manera crítica no és fàcil. Un dels camins, un dels mètodes o de les tècniques que podem emprar per ajudar els nostres nois i noies a assolir aquestes fites és l'elaboració del diari escolar.

Informar-se, seleccionar i donar forma escrita i gràfica a la informació obtinguda és un procés que els alumnes han de fer quan formen part de l'equip de redacció d'una publicació escolar.

Tot aquest procés ric, però llarg i laboriós, ha d'anar inclòs en el projecte educatiu del centre.

EL PROJECTE EDUCATIU I LA PUBLICACIÓ ESCOLAR

Incloure l'elaboració de la publicació escolar en el projecte educatiu no representa plantejar-se nous aprenentatges que carreguin més els programes, ans al contrari, significa una potenciació dels que lògicament ja s'hauran previst perquè són part dels que conformen l'educació d'una personalitat en creixement.

Fent una ràpida repassada als camps més amplis dels aprenentatges curriculars podem trobar que en l'àmbit de les actituds, l'e-

laboració del diari desenvolupa l'interès envers el treball, el respecte i la flexibilització de les actituds del grup de treball, la participació i la col·laboració amb els altres alumnes, la curiositat per la vida i per l'entorn més proper en particular, i, en general, l'actitud positiva envers el canvi.

Quant als aprenentatges de les capacitats, la creativa és sens cap mena de dubte una de les grans assignatures pendents dels nostres currículums escolars.

Aquesta capacitat igual que d'altres és pot potenciar o anul·lar a través de les propostes d'aprenentatge que els alumnes reben. No és possible ressenyar cadascun dels aspectes curriculars que l'elaboració d'una publicació escolar pot optimitzar però sí que voldria dir, quant a les capacitats, que n'hi ha algunes d'específiques com la d'aprendre a organitzar i a organitzar-se dissenyant sobre el paper els espais d'informació i també tenint cura de la temporalitat del lliurament dels textos i la de la disciplina en el treball. Una publicació té una data concreta d'aparició, la feina cal acabar-la. (Caldria ressenyar com a capacitat globalitzadora de totes la d'aprendre a relacionar la realitat complexa que ofereix la vida no compartimentada com en el cas dels llibres de text o en la majoria dels aprenentatges escolars.)

LES HABILITATS

Igual com en el tema de les capacitats, les habilitats que es desenvolupen en l'elaboració d'un diari escolar són múltiples, però generalitzant podríem globalitzar-les en dos grans grups: les que estan relacionades amb la forma, que inclourien els dos llenguatges: els gràfics i els textos, i les que estan relacionades amb el contingut: els processos d'informació, selecció, elaboració i projecció.

Quant al primer, el de la forma, podem pensar en el disseny i tot el que comporta: el dibuix gràfic, la distribució de l'espai, el gust artístic, l'ordenació i priorització de les temàtiques. Cal recordar que en el cicle superior o segona etapa estan previstos els aprenentatges d'alguns d'aquests aspectes i que moltes vegades queden sense fer. Aquestes mancances les trobaran després els nois i nies a l'hora de fer els primers cursos de l'ensenyament secundari.

Dins d'aquest aspecte també inclouríem els aprenentatges de la llengua, principalment pel que fa a l'aprenentatge de les habilitats relacionades amb l'expressió escrita: vocabulari precís, extensió dels textos, claredat, concisió i diferents tipus de discurs periodístic. En

general, la pràctica de les habilitats relacionades amb l'ús de la llengua escrita en una situació real, en què la llengua és un vehicle útil per comunicar-se i comunicar, i escriure bé és important i gratificant.

Els textos dels nois i noies tenen receptors interessats a llegir-los perquè ells també són a voltes emissors. Aquest és el fet motivador més important i el gran motor que genera les ganes d'aprendre.

Dins l'aprenentatge de la llengua és evident que l'habilitat d'escriure en el sentit més ampli de la paraula és la que més es desenvolupa en les tasques d'elaborar un diari, però cal no oblidar que paral·lelament també es desenvolupen les altres com la comprensió lectora —han de llegir i resumir—, la comprensió auditiva —han d'escoltar allò que els expliquen per poder-ho escriure— i l'expressió oral —normalment els treballs s'exposen al grup del consell de redacció i cal parlar.

Cal remarcar finalment que l'elaboració de la revista escolar és evidentment una part claríssima del projecte lingüístic de l'escola.

Aquest serà potser un tema a plantejar en les III Jornades «Els diaris de les escoles».

El llenguatge gràfic a més del dibuix de la maquetació i la compaginació, inclou tota classe de gràfics i també les historietes. No és casualitat que tots els lectors de diaris prestem tanta atenció als personatges de les historietes que els diferents diaris ens ofereixen. Tenen un missatge atractiu per la seva agudesesa, per la seva síntesi, pel seu humor, per la seva capacitat crítica. Que els nois i noies assoleixin la tira del còmic o l'acudit amb personalitat pròpia pot proporcionar aprenentatges curriculars relacionats amb les característiques esmentades.

Pel que fa als continguts, és evident que qualsevol tema de les àrees de socials, de naturals o de matemàtiques pot treballar-se a partir de la preparació de petits reportatges que comporten una investigació prèvia i per tant l'estudi del tema, números monogràfics, etc. Aquest tema tan interessant està potser més treballat i per aquest motiu he utilitzat aquest espai per exposar aprenentatges relacionats amb els aspectes descrits.

ELS MITJANS INFORMÀTICS COM A AJUT EN L'ELABORACIÓ DEL DIARI ESCOLAR

JOAN MESTRES
CRISTINA ALONSO

¿Heu pensat en la possibilitat d'utilitzar la premsa com a canal d'introducció de les Noves Tecnologies de la Informació (NTI) en la vostra escola?

L'ordinador com a representant més conegut dels nous mitjans informàtics de comunicació i informació té molt a dir dins del món de la premsa i l'escola tant en el procés d'anàlisi i tractament de la informació que ens arriba de fora a través de la premsa externa, com en el procés d'elaboració de la informació i producció del diari escolar.

Els tractaments de textos ens faciliten les tasques que no tenen cap tipus d'atractiu, les feines repetitives i mecàniques i ens permeten adreçar les nostres energies i els nostres esforços cap a les estratègies de planificació i els aspectes més creatius i comunicatius de la informació.

Amb un *tractament de textos* podem obtenir un producte final d'una gran qualitat estètica, però el més important són les grans facilitats que ens ofereix durant el desenvolupament del procés, a l'hora de copiar, corregir, inserir, revisar, imprimir...

Amb un programa de *maquetació o autoedició* el format i la presentació d'una pàgina es poden millorar d'una manera molt fàcil i ràpida.

A continuació us en presentem dos exemples il·lustratius:

1. Titulat «*Fent la bola gran*», exemple de com l'ús del tractament de textos facilita l'anàlisi i manipulació d'una notícia de la premsa diària. La utilització d'aquest mitjà fa que els alumnes només hagin de copiar el text una vegada. Aquest exercici es compon de:

- un esquema general en cinc fases;
- desenvolupament de les tres primeres fases:

- transcripció de la notícia
- dues formes diferents de separar la informació i l'opinió
- intercalació de preguntes

2. Presentem *dos exemples de transformació* de dues pàgines d'un diari escolar amb dues versions diferents després d'haver-se maquetat amb un programa d'autoedició.

FENT LA BOLA GRAN

<i>Fases</i>	<i>Treball dels alumnes</i>	<i>Activitat del professor</i>
FLOC	Selecció de notícies Transcripció a Tractament Text	Ajudar a fixar els criteris de selecció Operativa tractament de text
PRÉMER	Diferenciar informació opinió Copiar per informació separat opinió	Ajudar fets a diferenciar judicis Ensenyar a valorar a establir criteris a diferenciar ca- sos dubte
EMPENTA	Intercalar preguntas sobre: fets opinions Classificació de preguntes Valoració Selecció de preguntes	Suggestir tipus de preguntes Ajudar a fixar criteris de classificació Fer conscient l'alumne de seleccionar el més important de cada grup de qüestions
RODOLAR	Cercar fons d'informació per respondre les —?— Recollir informació Escriure la informació a TT	Marcar pistes de fons Distribució grups treball Afavorir selecció informa- ció
CRAC	Integrar la informació en documents Edició i divulgació	Coordinació dels grups de treball

1.ª FASE

TRANSCRIPCIÓ DEL TEXT

Unión Texas España treballa a Sant Joan de les Abadesses

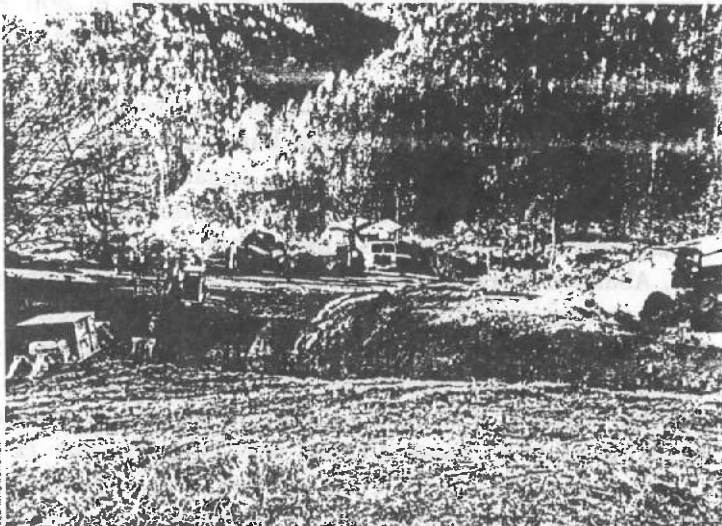
Comencen a perforar el primer pou de petroli al Ripollès

Llorenç Coronas
SANT JOAN DE LES ABADASSES — La companyia petroliera Unión Texas España ha començat a foradar el pou (n.º 1), situat a la finca La Girona, a tres quilòmetres de Sant Joan de les Abadesses, després dels treballs de prospecció realitzats l'any passat al Ripollès per una concessionària 'Unión Texas, els tècnics menen indicis fonamentals que hi ha una gran bossa de petroli 3.000 metres de profunditat, el punt on foradaren claudiment. Està previst que els treballs de perforació durin uns 100 dies, i l'empresa hi ha invertit un pressupost de més de 400 milions de pessetes. En total, hi treballa una plantilla formada per uns 30 treballadors, la quarta part dels quals han estat contractats a la mateixa comarca. En la perforació s'han organitzat quatre torns per treballar dia i nit, dissabtes i diumenges inclosos.

El treball preliminar fins arribat a perforar han durat dos mesos. Abans d'instal·lar la torre ha calgut fer una gran explanada de 4.000 metres quadrats, una plataforma de 5 metres d'alçada i un gran dipòsit per recollir tots els residus provinents de la perforació. Per transportar la torre, que fa 80 metres d'alçada, s'ha hagut de reforçar el camí d'accés a La Girona per evitar els possibles perills d'envorament a causa del pas dels camions que la transportaven. Una obra de millora que, segons un portaveu de la companyia, vers ha costat molts diners.

Vigilar l'ecologia

Uns de les coses que més vigilen els dirigents de l'empresa és anar amb compte de no produir danys ecològics. Emili

En aquesta zona de Sant Joan de les Abadesses coneguda com la finca La Girona ja s'aixeca la primera torre de prospecció que perforarà fins als tres mil metres, on es creu que hi pot haver una gran bossa petrolífera.

Argente diu que els problemes amb els ecologistes són freqüents quan es fan treballs d'aquest tipus, però recorda que els hidrocarburs no són contaminants. Tot i això, s'han pres un seguit de mesures, com ara fer la plataforma d'una extensió mínima. Pel que fa a una possible contaminació provocada pels residus que aniran a parar al dipòsit, l'empresa ha tingut cura de folrar el fons amb una gran tela de PVC per evitar filtracions a la terra que passa a prop d'aquella zona.

Emili Argente també ha asse-

gurat que els treballs que s'estan fent a Sant Joan de les Abadesses són «els més seriosos que, en matèria d'hidrocarburs, s'han fet els últims anys a Catalunya».

Expectació a la comarca

Ningú de Sant Joan de les Abadesses no té clar si el fet que es busqui petroli al terme municipal beneficiarà o no el poble. El mateix alcalde diu que «fins que no en surti no sabem si ens beneficia. El que

si que puc assegurar és que, per ara, no ens ha perjudicat, sinó tot el contrari». Efectivament, a part de cobrar la licència d'obres que, tenint en compte el pressupost dels treballs es deu elevar a un bon pesse. Unión Texas ha regalat dos milions de pessetes a l'Ajuntament com a contribució a la commemoració de l'onzè centenari del monestir de Sant Joan de les Abadesses, que se celebra aquest any. Aquests dos milions, l'Ajuntament els pensa destinar a millorar l'enllumenat de l'entorn del monestir.

Hi hagi o no hi hagi o negre a Sant Joan, és clar que actualment hi ha un seguit de sectors que els va prou bé que una empresa d'aquesta envergadura hagi traslladat part dels seus efectius al Ripollès. Els hotels i restaurants de Sant Joan són plens.

Les botigues també ho han notat al calaix, i la companyia ja ha obert alguns comptes corrents en diverses entitats bancàries del poble. Josep Masaguer, alcalde santjoanès, no s'imagina el seu poble convertit en una mena de Dallas.

2.ª FASE

1.ª FORMA DE SEPARAR INFORMACIÓ - OPINIÓ

INFORMACIÓ:

*Unión Texas España treballa a Sant Joan de les Abadesses
Comencen a perforar el primer pou de petroli al Ripollès*

LLORENÇ CORONES

SANT JOAN DE LES ABADESSES. — La companyia petroliera Unión Texas España ha començat a foradar el pou Serrat-1, situat a la finca La Girona, a tres quilòmetres de Sant Joan de les Abadesses.

En total hi treballa una plantilla formada per uns 80 treballadors, la quarta part dels quals han estat contractats a la mateixa comarca. En la perforació s'han organitzat quatre torns per treballar dia i nit, dissabtes i diumenges inclosos.

Els treballs preliminars fins arribar a perforar han durat dos mesos. Abans d'instalar la torre ha calgut fer una gran esplanada de 4.000 metres quadrats, una plataforma de 5 metres d'alçada i un gran dipòsit per recollir tots els residus provinents de la perforació. Per transportar la torre, que fa 80 metres d'alçada, s'ha hagut de reforçar el camí d'accés a La Girona per evitar els possibles perills d'ensorrament a causa del pas dels camions que la transportaven.

L'empresa ha tingut cura de forrar el fons amb una gran tela de PVC per evitar filtracions a la riera que passa a prop d'aquella zona.

Unión Texas ha regalat dos milions de pessetes a l'Ajuntament com a contribució a la commemoració de l'onzè centenari del monestir de Sant Joan de les Abadesses, que se celebra aquest any. Aquest dos milions, l'Ajuntament els pensa destinar a millorar l'enllumenat de l'entorn del monestir.

Els hotels i restaurants de Sant Joan són plens.

*Avui. Secció societat
Divendres, 10 abril 1987*

OPINIÓ:

Una obra de millora que, segons un portaveu de la companyia, «ens ha costat molts diners».

Vigilar l'ecologia

Una de les coses que més vigilen els dirigents de l'empresa és anar amb compte de no produir danys ecològics. Emili Argente diu que els problemes amb els ecologistes són freqüents quan es fan treballs d'aquest tipus, però recorda que els hidrocarburs no són contaminants. Tot i això, s'han pres un seguit de mesures, com ara fer la plataforma d'una extensió mínima. Pel que fa a una possible contaminació provocada pels residus que aniran a parar al dipòsit, Emili Argente també ha assegurat que els treballs que s'estan fent a Sant Joan de les Abadesses són «els més seriosos que, en matèria d'hidrocarburs, s'han fet els últims anys a Catalunya».

Expectació a la comarca

Ningú de Sant Joan de les Abadesses no té clar si el fet que es busqui petroli al terme municipal beneficiarà o no el poble. El mateix alcalde diu que «fins que no en surti no sabrem si ens beneficia. El que sí puc assegurar és que, per ara, no ens han perjudicat, sinó tot al contrari». Efectivament, a par de cobrar la llicència d'obres que, tenint en compte el pressupost dels treballs es deu elevar a un bon pessic.

INFORMACIÓ-OPINIÓ?

Després dels treballs de prospecció realitzats l'any passat per al Ripollès per una concessionària d'Unión Texas, els tècnics tenen indicis fonamentals que hi ha una gran bossa de petroli a 3.000 metres de profunditat del punt on foraden actualment. Està previst que els treballs de perforació durin uns 100 dies, i l'empresa hi ha invertit un pressupost de més de 400 milions de pessetes.

Hi hagi o no hi hagi or negre a Sant Joan, és clar que actualment hi ha un seguit de sectors que els va prou bé que una empresa d'aquesta envergadura hagi traslladat part dels seus efectius al Ripollès.

Les botigues també ho han notat al calaix, i la companyia ja ha obert alguns comptes corrents en diverses entitats bancàries del poble. Joan Massaganya, alcalde santjoaní, no s'imagina el seu poble convertit en una mena de Dallas.

2.ª FASE

2.ª FORMA DE SEPARAR INFORMACIÓ - OPINIÓ

INFORMACIÓ OPINIÓ INFORMACIÓ-OPINIÓ?

*Unión Texas España treballa a Sant Joan de les Abadesses
Comencen a perforar el primer pou de petroli al Ripollès*

LLORENÇ CORONES

SANT JOAN DE LES ABADESSES. — La companyia petroliera Unión Texas España ha començat a foradar el pou Serrat-1, situat a la finca La Girona, a tres quilòmetres de Sant Joan de les Abadesses. *Després dels treballs de prospecció realitzats l'any passat per al Ripollès per una concessionària d'Unión Texas, els tècnics tenen indicis fonamentals que hi ha una gran bossa de petroli a 3.000 metres de profunditat del punt on foraden actualment. Està previst que els treballs de perforació durin uns 100 dies, i l'empresa hi ha invertit un presupost de més de 400 milions de pessetes. En total hi treballa una plantilla formada per uns 80 treballadors, la quarta part dels quals han estat contractats a la mateixa comarca. En la perforació s'han organitzat quatre torns per treballar dia i nit, dissabtes i diumenges inclosos.*

Els treballs preliminars fins arribar a perforar han durat dos mesos. Abans d'instal·lar la torre ha calgut fer una gran esplanada de 4.000 metres quadrats, una plataforma de 5 metres d'alçada i un grans dipòsit per recollir tots el residus provinents de la perforació. Per transportar la torre, que fa 80 metres d'alçada, s'ha hagut de reforçar el camí d'accés a La Girona per evitar els possibles perills d'ensorrament a causa del pas dels camions que la transportaven. Una obra de millora que, segons un portaveu de la companyia, «ens ha costat molts diners».

Vigilar l'ecologia

Una de les coses que més vigilen els dirigents de l'empresa és anar amb compte de no produir danys ecològics. Emili Argente diu que els problemes amb els ecologistes són freqüents quan es fan treballs d'aquest tipus, però recorda que els hidrocarburs no són contaminants. Tot i això, s'han pres un seguit de mesures, com ara fer la plataforma d'una extensió mínima. Pel que fa a una possible contaminació provocada pels residus que aniran a parar al dipòsit, l'empresa ha tingut cura de forrar el fons amb una gran tela de PVC per evitar filtracions a la riera que passa a prop d'aquella zona.

Emili Argente també ha assegurat que els treballs que s'estan fent a Sant Joan de les Abadesses són «els més seriosos que, en matèria d'hidrocarburs, s'han fet els últims anys a Catalunya».

Expectació a la comarca

Ningú de Sant Joan de les Abadesses no té clar si el fet que es busqui petroli al terme municipal beneficiarà o no el poble. El mateix alcalde diu que «fins que no en surti no sabrem si ens beneficia. El que sí puc assegurar és que, per ara, no ens han perjudicat, sinó tot al contrari». Efectivament, a part de cobrar la llicència d'obres que, tenint en compte el pressupost dels treballs es deu elevar a un bon pessic, Unió Texas ha regalat dos milions de pessetes a l'Ajuntament com a contribució a la commemoració de l'onzè centenari del monestir de Sant Joan de les Abadesses, que se celebra aquest any. Aquest dos milions, l'Ajuntament els pensa destinar a millorar l'enllumenat de l'entorn del monestir.

Hi hagi o no hi hagi or negre a Sant Joan, és clar que actualment hi ha un seguit de sectors que els va prou bé que una empresa d'aquesta envergadura hagi traslladat part dels seus efectius al Ripollès. Els hotels i restaurants de Sant Joan són plens.

Les botigues també ho han notat al calaix, i la companyia ja ha obert alguns comptes corrents en diverses entitats bancàries del poble. Josep Massaganya, alcalde santjoaní, no s'imagina el seu poble convertit en una mena de Dallas.

*Avui. Secció societat
Divendres, 10 abril 1987*

3.ª FASE

INTERCALACIÓ DE PREGUNTES

PREGUNTES D'INFORMACIÓ:

*Unión Texas España treballa a Sant Joan de les Abadesses
Comencen a perforar el primer pou de petroli al Ripollès*

- *Què és Unión Texas España?*
- *Com es perfora un pou de petroli?*

LLORENÇ CORONES

- *Qui és Llorenç Coronas?*
- *¿Quina és la seva relació amb l'Avui i amb els altres elements de l'escrit?*

SANT JOAN DE LES ABADESSES. — La companyia petroliera Unión Texas España ha començat a foradar el pou Serrat-1, situat a la finca La Girona, a tres kilòmetres de Sant Joan de les Abadesses.

- *Unión Texas España ha comprat la finca La Girona?*

En total hi treballa una plantilla formada per uns 80 treballadors, la quarta part dels quals han estat contractats a la mateixa comarca. En la perforació s'han organitzat quatre torns per treballar dia i nit, dissabtes i diumenges inclosos.

- *Com s'ha seleccionat la gent i els torns?*
- *Cobren tots iguals? Quant cobren?*

Els treballs preliminars fins arribar a perforar han durat dos mesos. Abans d'instalar la torre ha calgut fer una gran esplanada de 4.000 metres quadrats, una plataforma de 5 metres d'alçada i un gran dipòsit per recollir tots els residus provinents de la perforació. Per transportar la torre, que fa 80 metres d'alçada, s'ha hagut de reforçar el camí d'accés a La Girona per evitar els pos-

sibles perills d'ensorrament a causa del pas dels camions que la transportaven.

— *¿Quins són els treballs preliminars abans de començar la prospecció?*

— *Qui els fa i com?*

L'empresa ha tingut cura de forrar el fons amb una gran tela de PVC per evitar filtracions a la riera que passa a prop d'aquella zona.

— *Què és PVC?*

— *Quins tipus de filtracions es tracta d'evitar?*

Unión Texas ha regalat dos milions de pessetes a l'Ajuntament com a contribució a la commemoració de l'onzè centenari del monestir de Sant Joan de les Abadesses, que se celebra aquest any. Aquests dos milions, l'Ajuntament els pensa destinar a millorar l'enllumenat de l'entorn del monestir.

— *¿Quin percentatge de la inversió total representen el dos milions de pessetes?*

Els hotels i restaurants de Sant Joan són plens.

— *Quina és l'actual capacitat hotelera de Sant Joan?*

Avui. Secció societat
Divendres, 10 abril 1987

PREGUNTES OPINIÓ:

Una obra de millora que, segons un portaveu de la companyia, «ens ha costat molts diners»

— *Quant ha invertit Unión Texas en la prospecció?*

Vigilar l'ecologia

Una de les coses que més vigilen els dirigents de l'empresa és anar amb compte de no produir danys ecològics. Emili Argente diu que els problemes amb els ecologistes són freqüents quan es fan

treballs d'aquest tipus, però recorda que els hidrocarburs no són contaminants. Tot i això, s'han pres un seguit de mesures, com ara fer la plataforma d'una extensió mínima. Pel que fa a una possible contaminació provocada pels residus que aniran a parar al dipòsit,

— *Quins danys ecològics es poden produir?*

— *Si els hidrocarburs no són contaminants, ¿per què es forra el fons amb una tela per evitar filtracions?*

Emili Argente també ha assegurat que els treballs que s'estan fent a Sant Joan de les Abadesses són «els més seriosos que, en matèria d'hidrocarburs, s'han fet els últims anys a Catalunya».

— *Qui és l'Emili Argente?*

— *Quines altres prospeccions petrolíferes s'han fet a Catalunya?*

— *Per què diu «són els més seriosos» treballs. ¿Com eren els altres?*

Expectació a la comarca

Ningú de Sant Joan de les Abadesses no té clar si el fet que es busqui petroli al terme municipal beneficiarà o no el poble. El mateix alcalde diu que «fins que no en surti no sabrem si ens beneficia. El que sí puc assegurar és que, per ara, no ens han perjudicat, sinó tot al contrari». Efectivament, a part de cobrar la llicència d'obres que, tenint en compte el pressupost dels treballs es deu elevar a un bon pesic.

— *¿A qui i com pot beneficiar o perjudicar que es trobi petroli a Sant Joan?*

— *¿Com podria ser la ciutat de Sant Joan d'aquí vint anys si es trobés molt de petroli i com afectaria a Catalunya?*

— *Si no es troba gens de petroli...*

PREGUNTES D'INFORMACIÓ-OPINIÓ?

Després dels treballs de prospecció realitzats l'any passat al Ripollès per una concessionària d'Unión Texas, els tècnics tenen indicis fonamentats que hi ha una gran bossa de petroli a 3.000 metres de profunditat del punt on foraden actualment. Està previst que

els treballs durin uns 100 dies, i l'empresa hi ha invertit un pressupost de més de 400 milions de pessetes.

— *Quins són els tècnics i quina és la seva formació?*

— *Quins indicis hi ha i com s'interpreten?*

Hi hagi o no hi hagi or negre a Sant Joan, és clar que actualment hi ha un seguit de sectors que els va prou bé que una empresa d'aquesta envergadura hagi traslladat part dels seus efectius al Ripollès.

— *Hi ha algun sector que en pugui sortir perjudicat?*

— *Per què tenen temor de l'oposició ecologista?*

Les botigues també ho han notat al calaix, i la companyia ja ha obert alguns comptes corrents en diverses entitats bancàries del poble. Josep Massaganya, alcalde santjoaní, no s'imagina el seu poble convertit en una mena de Dallas.

—...¿?...

PREGUNTES GENERALS DEL TEXT GLOBAL

— *Quina és l'actitud de l'autor?*

— *Predomina l'opinió o la informació?*

— *Quines coses hi han implícites en el text?*

DOS EXEMPLES DE MAQUETACIÓ

A continuació podeu veure:

1. una pàgina original d'una revista escolar ciclostilada
2. la mateixa pàgina transformada amb un programa de maquetació
3. una nova versió de la mateixa plana
4. un altre exemple amb dues versions de maquetació.

La pàgina es titula *Escuts*.
 Un dibuix fet a mà, tret d'un llibre o revista es pot introduir a l'ordinador i integrar-lo en el nostre text. Com podeu veure es pot col·locar en diferents posicions de la pàgina.
 Per introduir el dibuix en l'ordinador, prèviament cal fer un procés que se'n diu digitalitzar la imatge.

Hi ha algun sector que en pugui sortir perjudicat?
 Per què tenen temor de l'oposició ecologista?
 Les botigues també ho han estat al calaix i la companyia ja ha obert alguns comptes corrents en diverses entitats bancàries del país. Josep Masagranha, alcalde santonari, no s'imagina el seu paper convertit en un mena de Dallas.

PREGUNTES GENERALS DEL TEXT GLOBAL

- Quin és l'actiu de l'autor?
- Precedint l'opinió o la informació?
- Quins cues hi han implicat en el text?

DOS EXEMPLES DE MAQUETACIÓ

1. una pàgina original d'un revista sobre la floridura.
2. la mateixa pàgina però amb un programari de maquetació.
3. una nova versió de la mateixa pàgina.
4. una altra versió amb diferents elements de maquetació.

PONÈNCIES DE LES ESCOLES

Revista: «Era Mainadera»
Escola: C. P. Garona
Localitat: Vielha (Vall d'Aran)

Nosaltres som el Col·legi Públic Garona de Vielha, que està format per quatre unitats de preescolar i dinou d'EGB; som 26 professors i 600 alumnes. Cal destacar:

- Que estem en dos edificis: en un hi ha preescolar i cicle inicial, i en l'altre cicle mitjà i superior.

Hi ha dos menjadors escolars, un en cada edifici i funcionen quatre autocars que transporten nens des del parvulari dels llocs o no hi ha escola, i nens a partir del 6è dels pobles on hi ha la escola fins al cicle mitjà.

La revista escolar *Era Mainadera* és una eina útil per relacionar els alumnes dels dos edificis i ajudar a crear un sentit unitari de col·legi.

Vull remarcar que a la Vall d'Aran tot l'ensenyament és públic. Al claustre de Vielha s'hi han integrat els germans de La Salle i les monges de la Sagrada Família, que abans pertanyien a col·legis privats.

Ara els nens de 8è que formen part de l'equip de redacció de la revista *Era Mainadera* us explicaran com és la Vall, la revista dins el projecte educatiu del centre i l'elaboració i finalitat de la revista. Ho faran en aranès, que és la llengua pròpia de la Vall d'Aran.

PECULIARITATS DERA VAL D'ARAN

Nosati formen part deth col·legi Public Garona de Vielha plaçat en miei dera Val d'Aran, qu'ei era comarca mès nord-occidentau de Catalonha.

Era Val d'Aran ei un des parçans mès petiti de Catalonha, tamb un dus per cent deth sòn territori, e ua poblacion comparablements encara mès petitonha: uns 6.000 estatjans.

Era particularitat mès subergessenta ei era sua lengua que non ei cap catalana, senon qu'ei er aranés, ua modalitat deth gascon dera montanha, varianta dialectau der occitàn. Ei estonant que aguesta personalitat non li a hèt pèrder jamès es ligames de frairetat tamb es auti parçans catalans. Er integrament a Catalonha el plan vielh, en temps deth rei Alfons I, entath 1175, siguec d'origen voluntari, coma se'n didie alavetz ua «emparança feudau». Quaqui ans mès tard, en 1265, jos Jaume I, se hèc eth convengut de que jamès Aran siguesse desseparat dera comunitat des pobles dera Corona d'Aragon.

Per aute canton, ei er unic parçan catalan atlantic. En sues aigües, diferentament a totes es autes, non desaigüen cap era Mediterraneà, senon en Ocean Atlantic. Eth plaçabent e eth clima, ath delà dera nautada, da ara Val ues característiques plan diferents, de bon véir en espessulièr des bosqui, en verdugalhs des prats e era abonda d'aigües, sustot de petiti lacs.

Era Val d'Aran ei ua unitat geografica determinada peth Garona, èish deth parçan, e també ei una unitat de convivença umana. Aran auie un conselh dera Val, que arremassaue es «terçons que en un bèth començament èren eth de Cap d'Aran, eth de Mijaran e eth Baish Aran.

Eth caplòc siguec de totemp. Vielha, era antiga VETULA romana.

Ena aquesta darrèra treintia d'ans a evolucionat era sua forma de vida, pendent sègles, es elements essenciaus dera sua economia sigueren es bosqui, eth bestiar e ua redusida agricultura. Aué era explotacion dera energia idroelèctrica e eth torisme d'ostieu e d'iuèrn a escambiat essenciauments era vida aranesa. Cau remarcar que era economia dera Edat Mieja hec possible un art propi, que se pot vèir enes glèises romaniques e gotiques dera Val, enes sues portalades de pèira picada, o enes magnifiques escultures deth Crist de Salardu o eth de Mijaran.

Encara que era Lengua aranesa s'a parlat totemp, non se podie aprene ena escola, perquè non ere normalisada.

Era Generalitat de Catalonha entà poder complir er article 3.4 der Estatut que ditz: «Era lengua aranesa serà objecte d'ensenhament e d'especial respècte e proteccion» convoquèc ua amassada eth 29 de juliol de 1980 entà formar ua Comission ta Normalización Ortografica, aguestes normes se presenteren eth 9 de deseme de 1982 ena sala d'actes der Ajuntament de Vielha en una sessión presidida pera Directora Gral. de Política Lingüística senhora Aina Moll.

E aquest curs escolar se dan dues hores semanaus d'aranés en totes es escoles dera Val d'Aran.

ERA REVISTA «ERA MAINADERA»

Laguens deth projecte educatiu deth Col·legi Public de Vielha

Era Revista mos cau plaça-la laguens deth encastu deth projecte educatiu dera escola, en tòt auer en compde era importancia extraordinaria que en àmbit escolar a eth tractament des lengües en eth procès de Normalitzacion lingüística.

Aquest projecte educatiu «implica» era determinacion d'ua sèrie de valors, de coneixements, de conductes, d'abits e d'actituds que es escolars an d'adquirir pendent era epòca escolar.

Era nòsta revista *Era Mainadera* laguens deth projecte educatiu deth centre a es caracteristiques essenciaus que seguissen:

- a) *Estabilitat*: Ua continuïtat entà qu'es alumnes donguen ua importancia a totes es activitats que s'hèn ena escola e de-hora e lo poguen vèir tostemp editat.
- b) *Unitat*: Toti es alumnes participen en es madeishi treballs e activitats dera escola.
- c) *Integralitat*: Era revista vincule e compromet a toti es mèmbers dera comunitat educativa.
- d) *Pluralitat lingüística*: Ena nòsta revista valoram es lengües familiars des mainatges: aranés, catalan e castellan en un madeish nivèu entà plasmar era realitat lingüística dera Val d'Aran. E tamben s'higen es lengües que s'estudien ena escola: francés e anglés entà vèir era sua utilitat.

Finalitat dera Revista «Era Mainadera» deth Col·legi Public de Vielha

Era Revista *Era Mainadera* neishec en Deseme de 1984 entà:

1. Motivar as alumnes ena expression escrita des lengües que s'utilisen ena Val d'Aran: Aranés, catalan e castellan, e tamben enes estrangeres que s'estudien en eth col·legi: anglés e francés.
2. Informar des hèts que passen laguens o de hora deth centre, mès que an en comun er interès que desvelhen entre alumnes, pares e mètres.

3. Educar sociaument as alumnes en trabalh de grup, enta aquerò se creèc er equip de redaccion format per alumnes voluntaris de 8au. d'EGB.
4. Desenvolpar eth sentit critic que cau besonh entà escuelher es trabalhs monografics a tocar, e pera seleccion des trabalhs que se publiquen.
5. Responsabilisar as alumnes d'ua activitat realisada per eri e entà eri ath long de tot eth cors e que se da a conèisher dus viatges per an.

Nosati credem que aquesti objectius se poden véir reflectidi en cinc numeros editadi enquia aué.

Volem remarcar que en aguesti moments ei era soleta publicacion que i a en Vielha, què se non ramplís eth uet de publicacions locals e comarcaus, ajude a dar a conèisher activitats relacionades tamb era escòla ara resta de vesins dera comarca.

Elaboración dera revista

Entà hèr era revista s'amassen es alumnes de 8au. que formen er equip de redaccion tamb es professors deth Departament de Filologia deth Col·legi es dimars de 12 a 13 h. cada quinze dies.

Se prepausen es tèmes a tocar ena pròp lèu revista: hèstes, activitats esportives, visites e viatges e s'escuelh eth tema monografic d'actualitat. Es mainatges der equip de redaccion se distribuissen enes diferents seccions: Cultura, Esports, entreteniments, concursi.

Es trabalhs realisadi languens dera programacion escolar, corregidi peth profesor corresponent, son remassadi pes membres der equip de redaccion, que enes amassades seleccionen es que van a èster publicadi.

Es trabalhs son ilustradi tamb diboishi hèts pes mainatges.

Entà hèr es portades s'a hèt de dues manères diferentes: Toti es mainatges ena classe de Plàstica ac hèn, e dempús se seleccionen, o er equip de redaccion convoque un concurs entà escuelher es portades.

Ena revista se poden destacar es parts sibantes:

- Es portades, cada còp hètes per un cycle diferent.
- Era editoiau, cada viatge tamb ua lengua distinta.
- Eth tema monografic, que tostemp ei un tema d'actualitat: era patz, eth libre, es olimpiades, era constitucion.
- Es activitats hètes ena escòla: magràs, San Vicenc, Era hès-

- ta der Arbe, era Castanhada, era setmana culturau, Nadau, era Fira, Sant Jordi.
- Es entrevistes a un personatge politic o d'actualitat que respon as preguntes des mainatges periodistes.
 - Es esports: On se reflexen es competicions, cròss, corses d'esqui, basquet, futbol...
 - Es entreteniments: Embarbussaments, arreperbèris, trinca-tèstes, saucèr de letres.
 - Es visites e viatges escolars hèts pes mainatges.
 - Es concursi de poèsia e redaccions on gessen es trabalhs guanhadors.

I participa tot eth collegi, se hèn 600 «exemplars» e distribuís gratuïtament entre toti es alumnes. Enquia ara l'a financiat er Ajuntament de Vielha e eth Conselh dera Val.

Utilitat del diari escolar

A l'hora d'analitzar les funciones que l'elaboració de les publicacions escolars poden tenir en relació amb els aprenentatges que els alumnes fan en el centre veiem:

- La possibilitat d'apropar la vida real i la vida escolar, és a dir, els aprenentatges socialment útils i els aprenentatges a cops massa intel·lectualitzats que l'escola proporciona.
- Afavorir la comprensió lectora i l'expressió escrita, perquè una revista escolar planteja unes exigències de llengua escrita molt característiques que obliguen els que la fan a un esforç considerable per adaptar la llengua escrita a les seves finalitats.

Paral·lelisme entre l'elaboració d'un diari escolar i un diari real

Entre l'elaboració d'un diari i la d'una publicació en l'àmbit escolar hi ha unes similituds:

- En un i altre cas hi ha un desig de compartir una informació que es considera interessant.
- En un i altre cas es tracta de fixar l'actualitat.
- En un i altre cas s'adquireix un compromís de periodicitat que moltes vegades implica un gran esforç i una gran disciplina per assegurar-ne la continuïtat amb qualitat.

Per acabar, volem dir que l'elaboració d'una revista escolar pot afavorir la necessitat formativa de l'alumne perquè cal que els alumnes facin un treball d'informació, d'observació i de recerca sobre el propi ambient, i l'escola que els alumnes han d'aconseguir per ells mateixos.

Revista: «Zona Escolar»

Escola: Centre de Recursos Saus-Camallera

Localitat: Extensió - Alt Empordà

LOCALITZACIÓ

La zona en què es troben els pobles i nuclis que configuren la nostra zona escolar estan disposats a la riba esquerra del Fluvià (a excepció de Sant Miquel de Fluvià, que es troba a la riba dreta), en els petits plecs muntanyosos que separen els dos Empordans i la part superior del Gironès. De fet, dos pobles pertanyen al Baix Empordà (Valldevià i Vilopriu, formant un sol municipi), quatre altres (Vilademuls, Galliners, Orfes i Parets d'Empordà, també formant un sol municipi) són del Gironès i la resta de pobles són de l'Alt. Són tots ells pobles petits majoritàriament dedicats al sector primari i amb molta població disseminada, tant en masos com en petits veïnats que no tenen municipi propi.

En concret els pobles són: Bàscara (amb 850 habitants, 200 dels quals són al veïnat d'Orriols i altres 150 al de Calabuig), Sant Miquel de Fluvià (amb 500 habitants), Sant Mori (amb 150 habitants), Saus (amb 820 habitants, 550 dels quals són a Camallera i altres 130 a Llampaies), Ventalló (amb 620 habitants, 90 dels quals són a Valveralla i altres 70 a Vila-robau), Viladamat (amb 450 habitants), Vilademuls (amb 1.200 habitants, 160 dels quals són a Galliners, altres 140 a Orfes i 70 a Parets d'Empordà), Vilaur (amb 150 habitants) i Vilopriu (amb 260 habitants, 30 dels quals són a Valldevià). Les poblacions dels veïnats són, però, orientatives, ja que hi ha municipis que tenen un 50 per cent de poblament disseminat.

La població escolar i la seva distribució també és molt diversa. En principi cal comptar-hi les següents escoles:

Bàscara: 5 mestres per a 135 alumnes. S'hi imparteixen tots els cursos agrupats de dos en dos. Hi assisteixen alumnes de Bàscara, Calabuig, Galliners, Orfes, Parets d'Empordà i Vilademuls.

Orriols: 1 mestre per a 13 alumnes. S'hi imparteixen tots els cursos, de pre-escolar a 8è. d'EGB.

Sant Miquel de Fluvià: 3 mestres per a 60 alumnes. S'hi imparteix de pre-escolar a 5è. d'EGB. A partir d'aquest curs van concentrats a Sant Pere Pescador, que no pertany a la mateixa zona escolar.

Sant Mori: 1 mestre per a 16 alumnes. S'hi imparteixen tots els cursos excepte pre-escolar, que es fa en una aula subvencionada.

Saus-Camallera: 5 mestres per a 125 alumnes. S'hi imparteixen tots els cursos agrupats de dos en dos. Hi assisteixen alumnes de Camallera, Llampaiés, Saus, Vilaür, Vilopriu, Valldevià i els alumnes de Cicle Superior dels que van a l'escola de Ventalló (Ventalló, Valveralla i Vilarobau).

Ventalló: 1 mestre per a 18 alumnes. De 1er. a 5è. d'EGB. Els de pre-escolar assisteixen a una aula subvencionada. A partir de 5è. curs els alumnes van concentrats a Saus-Camallera, que pertany a la mateixa zona escolar.

Viladamat: 1 mestre per a 20 alumnes. Tots els cursos fins a 5è. A partir d'aquest curs els alumnes van concentrats a l'Escala, que no pertany a la mateixa zona escolar.

També cal comptar amb la col·laboració dels dos mestres de pre-escolar subvencionat de Sant Mori i Ventalló i de la mestra de la Llar d'Infants Patufet, de Camallera.

Hom pot descobrir-hi un tipus de concentració i de distribució força caòtica, en què sovintegen les contradiccions administratives.

Aquesta situació faria pensar en la conveniència d'una ordenació més lògica i més globalitzadora dels alumnes i de les possibles concentracions. Evidentment, si es fes ajudaria molt en l'organització de la zona escolar, que ja és una reiterada reivindicació de les escoles rurals de Catalunya.

Per acabar definint geogràficament la zona que ens ocupa, cal dir que són poblets molt ben comunicats i amb distàncies curtes. De Viladamat a Bàscara (les escoles més allunyades entre si) hi ha una distància inferior als 20 K. Els nuclis són a banda i banda de la carretera general d'Orriols a l'Escala, que enllaça amb la N-II a l'altura d'Orriols. Saus-Camallera en resultaria el centre geogràfic on, a més a més, hi ha estació de tren, de la línia Barcelona-Portbou, que és molt utilitzada tant per anar a Girona com a Figueres, mercats principals del sector. I encara es pot esmentar, a Orriols, la

sortida de l'Autopista que va de Barcelona a la Jonquera. Tot plegat dóna una xarxa de comunicacions immillorable.

ZONA ESCOLAR, ESCOLA RURAL

En aquestes condicions, d'uns anys ençà, diferents mestres de les escoles esmentades, sensibles a la marginació de l'escola rural en general, han anat intentant millores i solucions pràctiques. A part d'accions individuals, de pressions a l'Administració, han sorgit una dinàmica conjunta favorable a l'aparició d'una zona escolar, fa dos anys possibilitada per l'Administració mitjançant la creació d'una extensió del Centre de Recursos i l'aprovació d'un projecte d'un mestre itinerant.

Les propostes, projectes i dossiers presentats pels mestres de la zona han estat múltiples i diversos, al llarg d'aquests darrers anys, cercant sempre la millora pedagògica i l'augment dels recursos. Actualment la situació es redueix a l'Extensió del CRP esmentada i al fet que el professor que ho porta també fa de mestre itinerant de plàstica i pretecnologia a bona part de les escoles (Orriols, Sant Mori, Viladamat, Ventalló i Saus-Camallera). Alhora s'ha aconseguit un reforç específic per a Sant Miquel de Fluvià, ja que l'elevat nombre d'immigrants hi configura una problemàtica diferent.

Les reivindicacions actuals demanen una major definició administrativa per a la formació d'un sol claustre. També demanen una ajuda continuada de l'EAP corresponent i l'aprovació del projecte d'un segon mestre itinerant bàsicament destinat a impartir la llengua estrangera als diversos cicles superiors de la zona.

Els mestres realitzen conjuntament algunes activitats: seminari de càlcul mental, programacions conjuntes, programa de salut a l'escola, organització de colònies, trobades periòdiques i conjuntes d'alumnes per celebrar les festes populars i... la revista *Zona Escolar*.

LA REVISTA

La revista s'inicià el curs 1985-1986, coincidint amb l'aparició del Pla Experimental per a Escoles Rurals, a la zona.

Els seus objectius, que s'han anat mantenint aquest curs, eren:

- Esdevenir una eina de comunicació i de relació entre escoles i pobles de la zona.
- Esdevenir igualment una eina didàctica, de treball a les escoles, i de difusió dels treballs realitzats.
- Oferir a tots els estaments implicats en la zona i en cada escola en particular la possibilitat d'opinió i de col·laboració.

Cal dir, d'entrada, que la col·laboració a la revista és totalment lliure i que no pretenia suplir-ne cap altra que s'estès fent o s'anés a fer a qualsevol de les escoles. Malgrat això, ha tingut un suport força entusiasta de bona par del professorat, dels alumnes i dels altres estaments implicats. No es pot, però, parlar en cap moment d'unanimitat ja que, en tots els estaments, hi ha hagut sectors que s'hi han mostrat indiferents i fins i tot contraris. Això s'ha evidenciat força en alguns professors, pel fet de ser el professorat el principal impulsor i difusor de la revista. Malgrat això, totes les valoracions que s'han fet són positives i tendeixen a la continuïtat de la iniciativa.

El procés d'elaboració és molt simple. S'han establert unes seccions fixes però flexibles que van itinerant a cada número i corresponen cada vegada a una escola diferent. Aquestes són: l'entrevista, l'editorial, els passatemps, els contes, el cançoner... D'altres seccions informatives es pretenen opcionals, a fi d'informar de tota mena d'activitats escolars o culturals en qualsevol àmbit de la zona, tant pel que fa a les escoles, Ajuntaments, Associacions de Pares d'Alumnes, Associacions de Veïns, o les institucions que ho desitgin. Dintre d'aquesta secció mereix un apartat la informació esportiva de zona. També s'hi inclouen articles que hom considera d'interès per a la comunitat escolar.

La major part de la revista, però, correspon a la secció escolar, és a dir, als dossiers que cada escola presenta individualment. Són totalment lliures si tenim en compte que només es limita el nombre de pàgines i que es demana que giri sobre un sol tema a fi d'evitar l'excessiva dispersió temàtica.

Era previst, per a aquest curs, de muntar una mena de concurs per als lectors de la revista i així propiciar més la relació i l'intercanvi. Aquest curs, però, ha resultat impossible. Malgrat això, s'espera poder-ho fer el curs propinent. S'intenta fer un concurs múltiple per als diferents cicles i que hi intervingui la major part d'alumnes fent arribar, mitjançant el seu mestre-tutor o el mestre itinerant, la seva participació als coordinadors. Aquests sortejaran entre els encertants o guanyadors una sèrie de regals. No cal dir

que serien proves de caràcter lúdic i pedagògic. Els presents es volen aconseguir de la col·laboració d'institucions i de cases comercials que hi assignin una donació voluntària. Aquesta cessió pot ser esporàdica o periòdica, econòmica o directament en material didàctic. Lògicament aquest ajut es farà constar i és aquesta tota la publicitat que la revista es permet, ja que en principi n'és contrària.

Tornant a l'elaboració de la revista, es reparteixen les seccions entre les escoles en les periòdiques reunions del Claustre de Zona. La resta és senzill i pràctic. S'estableixen uns terminis de presentació dels treballs i unes mides estàndard de foli. Un cop recopilats tots els treballs pels coordinadors, aquests en fan una mínima compaginació —sovint necessària, sobretot en la secció informativa—, es passen els originals a clixé electrònic i finalment s'imprimeixen els fulls amb multicopista. Aquesta feina solen fer-la el mestre responsable del CRP i els coordinadors de la revista, ajudats pels altres mestres que s'hi ofereixen. La part tècnica i d'utilitatge (màquines i materials) també són del CRP.

Un cop impresos els fulls es reparteixen per les escoles en la quantitat demanada, segons cada escola, i se'ls en cobra el valor real. Les escoles tenen cura de grapar-les i de vendre-les. Cal dir que els originals són arxivats i també els clixés, que queden a disposició de l'escola que els necessiti o reclami. Això es fa pensant afavorir la seva utilització didàctica.

Cal també fer un xic d'explicació econòmica ja que és una qüestió que cada escola solventa a la seva manera. El preu real de cada exemplar, de 60 pàgines, oscil·la entre 50 i 60 pessetes. En aquest preu s'hi compten folis, clixés i fotocòpies; la resta de recursos corre a compte del CRP. Les escoles paguen als coordinadors els preus dels exemplars que han agafat i després recuperen els diners segons diferents criteris. Hi ha escoles que la reparteixen gratuïtament als alumnes. D'altres cobren el cost íntegre i real de cada exemplar. D'altres n'estableixen un preu més car (100 pessetes és el més habitual) i fan servir els beneficis per a altres activitats: el viatge de final de curs, per exemple.

A la següent reunió de zona se'n fa una valoració col·lectiva, es mostra l'estat de comptes (sempre procurant que no hi hagi dèficit ni superhàbit) i es parla del següent número, ja que els coordinadors sempre s'han estimat més que la participació sigui el més lliure possible, preferint fins i tot no donar per fet la seva continuïtat fins al moment de la valoració.

Amb tot, aquesta continuïtat es procura, tant a nivell d'objectius,

com de continguts, de presentació i de periodicitat. El primer any escolar en varen sortir dos números. Aquest curs s'espera treure'n tres (una setmana abans de cada cop que hi ha vacances) i aquesta fórmula sembla la més adequada per als cursos propvenients.

Tornant a l'elaboració de la revista, es reparteixen les seccions entre les escoles en les periòdiques reunions del Consell de Zona. La resta és senzill i pràctic. S'estableixen uns terminis de presentació dels treballs i unes mides estàndard de foli. En cap cas, no es tot els treballs dels coordinadors, aquests en fan una mitjana com pagament —sovint necessària sobretot en la secció informativa— es passen els originals a línia electrònica i finalment s'imprimeixen els fulls amb multicolor. Aquesta feina solen fer-la el mateix responsable del CRP i els coordinadors de la revista, ajudats pel col·lectiu de la revista que s'hi organitzen la part tècnica i d'edició, amb un o dos monitors també del CRP.

Un cop imprès, els fulls es reparteixen per les escoles de la quantitat demanada, segons cada escola i setz en colzes el valor real que cal per tenir cura de guardes i de vendes. Cal dir que els originals són arxivats i també els clipes que queden a disposició de l'escola que els necessita o caliant. Això es fa perent aliviar la seva utilització didàctica.

Cal també fer unes disposicions econòmiques ja que és una despesa que cada escola sobretot a la seva manera. El preu real de cada exemplar de la revista varia entre 20 i 30 pènyes. Un exemplar que s'ha de comprar a l'exterior i per això es venen de 40 pènyes a l'interior del CRP. Les escoles paguen als coordinadors els preus dels exemplars que han arribat a la seva escola. El preu varia segons diferents factors: Hi ha escoles que la revista es venen a la manera de la revista de cada escola i no de cada zona i hi ha escoles que la revista es venen a la manera de la revista de cada zona i no de cada escola. Un altre factor és el preu de cada exemplar que varia segons el país i el tipus de paper que s'utilitza.

La revista també té un altre objectiu: el de ser una revista que es veni a la manera de la revista de cada escola i no de cada zona i hi ha escoles que la revista es venen a la manera de la revista de cada zona i no de cada escola. Un altre factor és el preu de cada exemplar que varia segons el país i el tipus de paper que s'utilitza.

Revista: «El llampec»

Escola: Sant Jaume

Localitat: Portbou

Alumnes: Jordi Balsa i Carles Moré

Som en Jordi Balsa i en Carles Miré, del consell de redacció de la revista *El Llampec* de l'Escola Pública Sant Jaume de Portbou, i per a nosaltres ha estat una aventura singular: l'edició d'una revista amb la finalitat de prendre el pols a la vida de l'escola.

Malgrat les dificultats en què ens vam trobar a l'hora d'introduir la revista a la classe —característiques del poble i la situació concreta dels nens que tenim a l'escola— i els esforços que tant per part d'alumnes com per part del mestre va exigir tirar endavant aquesta experiència, creiem que si ens tornessin a demanar per formar parte del consell contestaríem Sí.

Sí, per despertar-nos l'esperit d'investigació.

Sí, per estimular-nos a la recerca de dades.

Sí, per estimular-nos a la creació literària.

Sí, per fer-nos sentir petits escriptors.

Sí, perquè els pares sàpiguen valorar tot l'esforç, l'interès i la il·lusió que nosaltres hem posat en la nostra revista.

Sí, per posar en contacte l'associació de pares amb la resta de pares.

Sí, per afecionar-nos més a la lectura de diaris i d'altres revistes.

Per més que es vulgui, la revista no es pot fer a gust de tots, però no hi ha dubte que s'ha treballat —i ara es treballa en un nou projecte, amb aires renovadors— perquè el producte sigui acceptat pel major nombre possible de persones.

Creiem que a totes les escoles s'hauria de treballar la premsa: tant per fer activitats amb els diaris publicats com per realitzar la pròpia revista escolar. Pensem que això és una manera de posar-nos en contacte amb el món que ens envoltarà durant la nostra vida futura i adulta.

Si volem que els futurs ciutadans llegeixin més diaris i revistes, cal acostumar-los-hi de petits, i una manera molt interessant d'aconseguir-ho és: fer que nosaltres mateixos ens sentim petits escriptors col·laborant en la nostra revista.

Continuarem.

P.D.: Donem les gràcies a l'*Avui*, en especial a la senyora Conxita Macià, per haver-nos donat aquesta oportunitat.

Suggeriments per a l'any vinent

- Ponència sobre tècniques de redacció.
- Tipologia de models de revista.
- Relació de les escoles participatives en les jornades.
- Facilitar els resums de les diferents ponències.
- Una millor relació «informal» entre els alumnes.

«El Reglet»: Revista de cicle mitjà

UNA MICA D'HISTÒRIA

En la festa de la castanyada de fa un parell d'anys, un grup de la classe de quart (la mascota dels quals era un «reglet», elaborat pel pare d'un noi de la classe) va proposar, com una de les activitats per celebrar la dita festa, si se'ls podria ciclostilar una historietta en vinyetes que havien elaborat entre tots, i regalar-la als altres cursos. Veient la il·lusió i bona voluntat que posaven en un treball poc reeixit per ser reproduït (era en castellà, sense massa argument i més aviat plagiat que no pas creatiu), vaig proposar-los de ciclostilar un recull d'altres treballs que havien fet lliurement per a la «bústia». A la classe, aquest nois disposen de dues bústies: una de suggeriments i una altra de creativitat.

A partir dels treballs d'aquesta última, que periòdicament lleixen a classe en veu alta els mateixos autors, ens trobem amb un material molt variat d'aportacions escrites, literàries i no tant, ja que s'accepten tota classe de treballs i composicions creatives, fins i tot manuals, mentre vagin acompanyats de l'explicació escrita de l'obra realitzada, que valorem conjuntament en els aspectes positius i negatius.

La idea de fer aquest recull els va omplir més a tots i mentre anàvem fent la tria «descobrim» que n'hi havia de semblants i de molt diferents en contingut, en expressió, en ús de nivells de llenguatge, en la forma..., la qual cosa ens obligava a fer una classificació per poder presentar una obra coherent i entenedora.

Com que en aquesta activitat de la bústia hi havia una col·laboració majoritària de la classe, i en força casos de molta creativitat, vàrem proposar-nos que poguéssim sortir el recull cada trimestre i sense adonar-nos-en ja teníem la revista a les mans.

OBJECTIUS I ORGANITZACIÓ

El fet que volguéssim que sortís amb periodicitat trimestral ens va fer reflexionar respecte a què significava fer una revista o periòdic i aprofundírem sobre els treballs fets amb el diari *Avui*. Vam fer un estudi general de tots els aspectes: redacció, administració, confecció, seccions, etc., aprofitant que ens arriba a l'escola diàriament.

Calia conscienciar-nos de les seccions espontànies de les quals ja disposàvem i pensar quines calia crear de nou per complir el nostre propòsit, els objectius últims dels quals eren:

A) *Lingüística individual*, concretat a esperonar la il·lusió per seguir escrivint i manifestant-se fent treballs lliures, és a dir, sense cap imposició, només per la pròpia satisfacció i ganes de fer-ho.

B) *Collectiu*, amb dos àmbits: amb el primer, *de classe*, intentàvem cohesionar el grup (força conflictiu) en una tasca comuna en què tots tinguéssim cabuda, com a escriptors, il·lustradors, editors, publicistes o venedors. Amb el segon, *d'escola*, intentàvem crear una vivència d'escola establint canals d'intercomunicació entre els diferents nivells perquè s'anessin descobrint amb els seus valors cara a la convivència sovint trencada pel desconeixement.

Per aconseguir l'objectiu d'expressió lingüística individual intentàrem, al principi, no discriminar textos, en el sentit d'acceptar qualsevol intent de bona voluntat posat a la bústia (ben o mal fet, polític o no tant, plagi o més creatiu...), per tal que tothom se sentís capaç de ser «autor». És en el mateix moment que ells es jutgen i fem la valoració quan senten la necessitat de millorar els aspectes negatius per anar-los superant per si mateixos. Actualment, a mesura que la revista va prenent cos i les valoracions dels nois van assestant principis, l'exigència en la tria va augmentant, lògicament.

En l'aspecte col·lectiu de classe, cal dir que és impensable creure que tothom estava motivat per expressar-se lliurement per escrit molt, bé i sovint, per la qual cosa s'establí un «fons de compensació»: aquells menys motivats per escriure s'organitzen en petites comissions voluntàries per elaborar cartells de presentació, campanyes publicitàries, fer d'il·lustradors o per pensar com es durà a terme la «venda», perquè sempre hem tingut ben present i clar que els diners no han de ser la compensació a la il·lusió i l'esforç posat i que cal que la venda repercuteixi en un bé col·lectiu per a l'escola, qüestió que cristallitza la segona part de l'objectiu col·lectiu. Per

això els quatre *Reglets* que han sortit s'han «venut a preus molt assequibles» per a tothom i amb campanyes preestablertes.

<i>Reglet</i>	<i>Preu</i>	<i>Campanya</i>	<i>Objectiu collectiu</i>
Núm. 1	Recitar o inventar una dita o cançó de Nadal.	Conèixer les nostres dites i cançons tradicionals.	Fer-ne un recull.
Núm. 2	Dur retallada una planta dels jardins de l'escola amb el seu nom.	Estimar i conèixer el nostre entorn.	Anar-los col·locant en un plànol gran de l'escola fet pels nois.
Núm. 3	Havien de dur un ocell retallat o de paper plegat amb una vivència personal de pau escrita.	Any Internacional de la Pau.	Es van fer vols d'ocells de Pau que han presidit les classes tot l'any 1986.
Núm. 4	Calia que portessin cinc fulles seques dels jardins i terrasses de l'escola.	«Arc Iris — cara neta».	Col·laboració en els treballs de jardineria a la tardor.

ACTUALITAT I FUTUR

Fins aquí l'any de vida del *Reglet* que actualment inicia els primers passos endavant intentant que allò que era un treball de classe, s'eixampli al cicle i que, a mesura que sigui experimentat pels cursos, pugui acomplir dos nous objectius:

1. Ser una eina d'expressió i intercomunicació de tots els estaments que formen l'Escola.
2. Que la responsabilitat de la seva elaboració pugui arribar a recaure, en gran part, sobre els mateixos alumnes.

A tal fi, aquest curs s'ha creat un Consell de Revista format per un representant dels alumnes, des de tercer fins a vuitè, presentat voluntàriament i escollit pels seus companys, exceptuant quart i cinquè que tenen dos representants, ja que són els creadors i autors de la revista. Aquest Consell es reuneix una hora setmanalment i les seves funcions consisteixen a:

1. Ser portaveus de la revista a la classe i de la classe a la revista.
2. Classificar, escollir, valorar o desestimar els treballs presentats.
3. Endegar les campayes i les maneres de venda del *Reglet*.
4. Recordar i estimular la creativitat en les pròpies aules.
5. Confegir la revista i complir els compromisos presos d'enviar-la a les escoles amb les quals hem mantingut contacte tant d'aquí com de fora de Barcelona.

Cal aquí fer constància de l'esperó que va significar respecte d'aquets nous passos, l'assistència a les Primeres Jornades «Els Diaris a les Escoles» organitzades per l'ICE i el diari *Avui*, que varen ser un focus d'intercanvi d'experiències on s'obriren nous horitzons a les tasques iniciades i que ens fa pensar en la formulació del desig que l'IME pogués canalitzar algunes trobades de tots els mestres que treballen la revista a l'escola i de tots aquells que hi estan interessats, en les quals es podria parlar de les dificultats en què ens trobem, de com salvar-les, i com arribar al doble intercanvi, no solament d'experiències, sinó de les mateixes revistes quan surten, la qual cosa ens enriquiria a tots i donaria força i empenta a aquestes activitats engrescadores per als nois i per als grans.

M.ª LUPE MONSÓ I CAPELLADES

Escola Arc Iris

Revista: «Volem»

Escola: C. P. Jaume II

Localitat: El Perelló (Baix Ebre)

Com us acaben de dir, representem la revista *Volem* que edita el C.P. Jaume II del Perelló al Baix Ebre, un col·legi petit, d'onze unitats i amb pocs mitjans. Ens trobem aquí per una banda, tres alumnes de 7è. nivell (el curs que ha editat la revista), Araceli, Anders i Xavier i per l'altra, dos mestres: Francesc Pinyol, el director del centre que, a més, és qui domine més el processador de textos a l'ordinador, i un servidor, Antoni Boyer, secretari del centre i tutor del nivell 7è, el curs que, repeteixo, ha fet el diari *Volem*.

El temps de la nostra ponència l'anem a distribuir de la manera següent: una curta introducció —aquesta que us estic fent—, una explicació per part dels nostres alumnes, que diran per què i com han fet la revista, i la intervenció final d'en Francesc, que parlarà amb una mica més d'extensió sobre la utilització de l'ordinador en la confecció d'un periòdic.

D'entre els qui han intervingut en aquestes Jornades som segurament els que tenim menys experiència (relativament parlant), ja que l'exemplar que hem editat —i que us mostro— és el primer que hem fet i ni tan sols li hem posat número perquè, en principi, no sabíem si la cosa continuaria o no.

Sorpresa de les sorpreses... per nosaltres... el treball publicat ha tingut una acceptació força bona que se'ns ha manifestat des de diversos estaments educatius i públics, i això ens ha donat moral i ganes de continuar. El fet d'haver utilitzat l'ordinador ha estat potser (més que potser) el factor que ens fa ser ara aquí; però de l'ordinador us en parlarem després.

A part del tema de l'ordinador, poques coses us podem dir que

puguim enriquir el que ja sabeu sobre el que representa un diari a l'escola.

El que nosaltres presentem l'hem fet pensant en tots els aspectes positius que tots coneixeu i ara ens trobem en el camí de refermar-nos, de rectificar, de canviar i de seguir, d'intentar seguir dignament que, això sí, ho tenim claríssim. Els articles, les pàgines, les il·lustracions, els títols, tot ho farem una vegada i una altra fins que en quedarem satisfets, abans no arribarem al moment de la impressió.

Sobre el que us deia de l'experiència, doncs és relativa ja que el nostre col·legi ha editat (parlo de fa 10 anys) algun exemplar de revistes escolars, números monogràfics com aquest de la *Crònica de les Festes* tot pintat, o fins i tot un assaig de fer un periòdic mensual (vam arribar a fer-ne tres de seguits).

El món de la premsa —d'altra banda— és un món que conec com a coèditor d'una revista local i això és també part de l'experiència «relativa».

Quant a objectius —i acabo— en tenim, però són amples i serà d'ací uns anys que podrem dir quins hem acomplert i quins no. Mireu si són amples que podem dir que podrien figurar en una llei d'educació, en què tot es diu i no es diu res. Sense bromes, són els que us llegeixo de l'editorial del primer *Volem*. Ja veieu si volem coses! Si són massa ja ho veurem!

Ara passo la paraula als nostres tres joves que s'alternaran a explicar-vos llur punt de vista sobre la revista.

Parla l'Anders

Bon dia, em dic Anders i sóc dels que vinc en representació del C.P. Jaume II del Perelló amb la nostra revista *Volem*, i us volem explicar com vam decidir i ens vam animar a fer-la. Tot va començar un dia d'una manera anecdòtica, el nostre mestre buscava les tisores pels calaixos de la seva taula, en va obrir un i va trobar un sobre tancat; aquest contenia unes revistes que havien fet uns alumnes anteriors a nosaltres i el mestre ens les va ensenyar. Com que estava molt orgullós de la publicació dels seus ex-alumnes ens va desafiar dient-nos que no podríem mai fer-ne una de millor, i nosaltres, és clar, vam acceptar el repte.

En una classe posterior vam realitzar el primer pas, que consistia a anar triant temes entre tots, i després, elegir els millors; tots

ells, però, havien d'ésser d'àmbit escolar. Ara passo la paraula al meu company.

Parla en Xavier

Seguiré explicant el que ha començat el meu company. Després de triar els articles vàrem elegir el grup que els faria, van sorgir problemes. Hi havia temes que els volien fer molts grups, i d'altres, que no els volia fer quasi ningú; també els més amics volien anar junts, però, al final tot es va solucionar i la nostra voluntat de fer una experiència nova com és en aquest cas una revista, es va sobreposar a aquests petits conflictes.

Es reunien els grups en hores lliures i anaven confegint els treballs que potser estaven fets en brut, després passats a màquina, llavors corregits pel nostre mestre de català i passats en net i finalment a l'ordinador. Ara us parlarà l'Aracelli.

Parla l'Aracelli

Hola! Bé, jo sóc l'Aracelli, que junt amb els meus companys, em toca parlar de la nostra revista.

Una vegada el text dins l'aparell amb els programes adequats, es modifica i es distribueix en columnes fent lloc als dibuixos i títols. Quasi al mateix temps uns altres nois estan fent les il·lustracions; són els que més traça tenen per dibuixar encara que abans de fer el definitiu l'han hagut de retorcar molt. El text surt de la impressora sense cap dibuix, i llavors s'amida i es poden fer correctament els dibuixos. Per a poder imprimir, hem hagut de fer uns clixés electrònics que serveixen per fer tantes còpies com vulguis d'un mateix full.

De còpies se'n van fer 400 i una vegada fetes vàrem dedicar un matí de classe a acabar-la. Vàrem fer una producció en cadena que consistia a anar agafant els fulls i grapar-los.

D'aquesta manera hem confeccionat la nostra revista *Volem*. Aquesta ha sigut venuda a quasi totes les cases del poble del Perelló: en tenim una cadascú de nosaltres i a més en vam donar una a cadascuna de les classes de la nostra escola. Els diners guanyats serviran per al viatge de final de curs.

Ja per acabar la nostra explicació, us diré els aspectes que nosaltres traïem més profit. En primer lloc, fer un periòdic escolar com-

porta millorar l'expressió escrita, ja que s'ha de saber comunicar amb claredat allò que pensem o sentim; per altra banda, aprens a treballar en grup i a saber buscar informacions i a aprendre coses noves. Una altra cosa que hem après és la de fer un nou tracte amb la gent, fent-li entrevistes o intentant vendre el periòdic. En fi, ha estat una experiència bona i n'estem satisfets. Gràcies per haver-nos escoltat amb aquesta atenció i ara és el nostre director qui té la paraula.

La utilització dels processadors de textos per a la confecció de la revista té certs avantatges. El procés es el següent:

- a) *Introduir el text.* No és més complicat que escriure a màquina.
- b) *Correcció.* Tot tipus d'errades fins que el text quedi perfecte.
- c) *Suprimir o afegir paràgrafs o canviar-los de lloc dins del text.*
- d) *Distribució de textos a les pàgines.*

Facilita el treball de situar el text dins de la pàgina.

Triar el tipus de lletra.

Els marges.

Allargar o escurçar el text segons necessitats.

Els títols.

També facilita la conservació del text per a una posterior utilització.

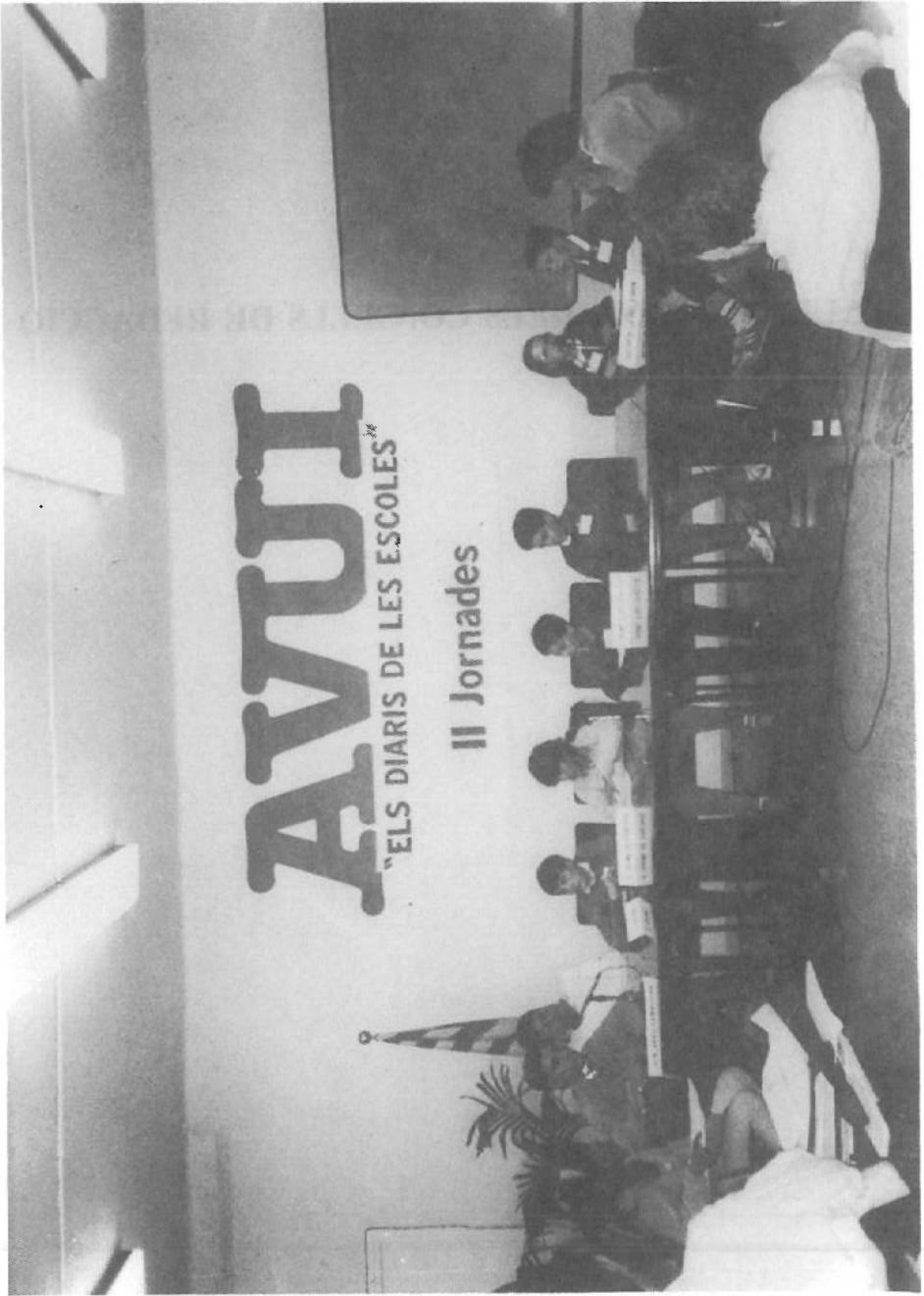
Finalment, el programa de tractament de textos també pot completar la pàgina ajudant a distribuir els dibuixos, els títols i els gràfics.

TAULA RODONA DELS CONSELLS DE REDACCIÓ

AVUI

"ELS DIARIS DE LES ESCOLES"

II Jornades

Revista: «Zona Escolar»

Escola:

Localitat: Saus-Camallera

Alumne: Meritxell Frigola Ballès

En dic Meritxell Frigola Ballès, i represento la revista *Zona Escolar* i sóc del Centre de Recursos Saus-Camallera. En la revista que fem nosaltres hi participen set escoles.

La revista es confecciona fent servir tot de treballs que fem a l'escola. Així aprenem a treballar en grup, tots plegats. També aprenem a esforçar-nos al màxim, perquè els treballs més ben fets, són els que sortiran elegits.

L'esforç que fem els nens és molt fort; però es veu compensat amb l'alegria de veure publicat a la revista el nostre treball.

Per a tots els nens que fem la revista ens serveix de mitjà per a conèixer-nos i fer noves amistats amb els nois d'altres llocs que fins ara no coneixíem. Això és una gran satisfacció.

La nostra revista és una revista que costa suor. Tot comença quan el professor arriba al col·legi i et diu que t'ha tocat fer aquella secció. Llavors un cop ho saps, t'esforces molt i molt perquè saps que si no ho fas el teu treball no serà posat a la revista.

Un cop tots els nois hem fet el treball, el professor els recull, i tria els més bonics i sobretot els més ben fets. A vegades t'emportes algun desengany, però quan t'ha tocat a tu, sents la satisfacció d'haver fet un bon treball.

Després passes a portar-lo a la revista on se'n faran fotocòpies. Llavors arriba la revista al col·legi, i quan sents que tu hi tens un bon treball, l'alegria la tens per tot, perquè el que saps és que els teus companys ho veuran, i els teus pares sabran que t'esforces.

Després de tot el que has fet n'ha sortit una bona revista que la llegiran totes les persones que la rebran a casa seva. Bé, i això és la nostra revista de les set escoles.

Revista: «El Reglet»

Escola: Arc Iris

Localitat: Barcelona

Alumnes: Sergi Morancho i Gemma Ferrer

A nosaltres ens agrada fer la revista perquè creiem que és una bona experiència, i que fa molt de servei per relacionar-nos amb els nostres companys de l'escola.

També serveix per aprendre a treballar en grup.

Creiem que fer una revista és una manera d'aprendre molt agradable.

Pemsen que l'esforç que fem per fer la revista, després es compensa amb la il·lusió i la bona voluntat que veiem que els nois posen a llegir i comprar la revista.

Nosaltres, els del «Consell de Revista», ens alegrem molt quan rebem alguna col·laboració d'un mestre o un alumne.

I abans d'acabar, volem agrair molt a tots els alumnes que han col·laborat a fer la revista i també a la senyoreta Lupe pel seu ajut i el seu recolzament, perquè sense ella la revista no hauria pogut ser el que és.

Revista: «El Llampec»

Escola:

Localitat: Portbou

Alumnes: Jordi Balsa i Carles Moré

Som de Portbou i representem la revista escolar *El Llampec*. Aquesta revista és l'únic mitjà de comunicació propi de Portbou. A nosaltres ens agrada i ens diverteix molt poder treballar i veure a cada número de la revista com la xifra de lectors va augmentant dia a dia. Això és una gran satisfacció i una prova de confiança entre tots els portbouencs.

El Llampec significa per a nosaltres una experiència nova que ens encamina cap a una professió nova.

El desig de *El Llampec* és que es conegui la seva tasca a nivell municipal.

Si volem que la futura societat llegeixi diaris i revistes, hem d'acostumar-nos-hi de petits, i una manera molt interessant d'aconseguir-ho és fer-ho nosaltres mateixos.

Nosaltres continuarem treballant la revista.

Revista: «Era Mainadera»

Escola: C.P. Garona

Localitat: Vielha

Alumnes:

Som alumnes del col·legi P. Garona de Vielha, i representem a tots els nois que fem la nostra revista *Era Mainadera*.

Creiem que aquesta revista, a part de tenir els objectius abans esmentats a la ponència, forma part de nosaltres durant tot el curs: li dediquem hores, il·lusió, treball, alegria... Tenir-la a les nostres mans és quasi com la satisfacció d'aprovar el curs amb excel·lents. A part d'això, una revista com aquesta ens ajuda a conèixer més els nostres companys.

La sensació que tenim preparant-la, fent-la, llegint-la, és com l'esforç del pagès que planta, rega, i cull satisfet el fruit del seu treball. En contra de la majoria dels treballs, aquest es fa sense importar el temps, de bona gana tothom s'hi ofereix.

Aquesta actitud fa que s'espera impacientment l'aparició de la revista durant tot el curs i que ens proposem fermament continuar una vegada la tenim a les mans.

Revista: «Volem»

Escola:

Localitat: Perelló

Alumnes:

Som els representatns de la revista *Volem* a aquesta taula rodona.

Aquesta experiència, nova per a nosaltres, ja que és el primer número, ens ha servit per a moltes coses. Primerament, hem començat a conèixer l'ordinador, que ha sigut l'eina clau en el nostre treball, ja que ens ha ajudat molt.

Les moltes hores perdudes no ens han importat en absolut, perquè aquesta atracció tan forta envers la revista ens ha donat més forces per a seguir, perquè si després d'aquest número en VOLEM fer un altre, el farem.

Agraïm l'amabilitat del diari *Avui* que ha portat la nostra primera revista a aquestes II Jornades, però també hem de dir que la classe de 7è., ha treballat de fort i ha fet que ara siguem aquí.

Des del fons dels nostres cors, gràcies a thotom.

Revista: «El Bupet»

Escola: Centre d'Estudis Garbí

Localitat: Barcelona

Alumnes:

— Relació amb altres companys en el moment en què es confecciona una revista, donat el treball en equip que es desenvolupa.

— Possibilitat d'expressar lliurement una idea sobre algun tema o esdeveniment.

— Introducció al món de la premsa, tot aprenent a apreciar els valors del seu llenguatge, els temes que cal tractar (segons el caràcter de la publicació).

— Ampliació dels coneixements de l'escriptor en el moment en què ha d'informar àmpliament sobre algun tema d'actualitat, tema artístic, etc.

— Valorar altres publicacions, sent conscient de l'esforç que suposa l'elaboració d'una revista un cop s'ha finalitzat la confecció de la pròpia revista.

— Gran satisfacció que se sent en veure el treball ja finalitzat i la revista ha estat impresa, i ha sortit tot correctament, tal com s'havia programat.

ELS ALUMNES SÓN ELS PROTAGONISTES

JORDI CAJA

Mestre responsable de la Taula Rodona.

Equip Seminari Avui

Els mestres, quan proposem una activitat als nostres alumnes fora dels continguts propis de les àrees d'aprenentatge, pensem en el profit que ells en poden treure, els objectius que ens proposem en benefici seu, els aprenentatges que assoliran, els continguts que els volem transmetre, però poques vegades som conscients de com viuen ells aquestes activitats, com les senten i quina importància té per a ells el que fan. Quasi mai els donem l'oportunitat de manifestar aquestes sensacions; generalment ens guiem per la nostra intuïció i si l'interès per aquella activitat es manté, entenem que els agrada i que convé continuar-la.

Una vedada més, les II Jornades «Els diaris de les escoles», han donat l'oportunitat als alumnes d'expressar allò que senten i pensen de les activitats que nosaltres els proposem, en aquest cas de les revistes escolars que ells publiquen.

La taula rodona protagonitzada pels alumnes ha estat el moment que els ha permès expressar allò que pensen de les seves revistes. Quasi tots els representants dels consells de redacció coincideixen a dir que els «costa suor», però «forma part de nosaltres durant tot el curs: li dediquem hores, il·lusió, treball, alegria... Tenir-la a les mans és quasi com la satisfacció d'aprovar el curs amb excellent», perquè la revista «en contra de la majoria dels treballs, es fa sense importar el temps, de bona gana...», perquè «és una manera d'aprendre molt agradable».

Però no és només el goig de realitzar una feina que els agrada el que els anima, sinó que la publicació d'una revista «serveix per aprendre a treballar en grup». En aquest aspecte hi estan d'acord tots els representants de les sis revistes que protagonitzaren la taula

rodona, que malgrat ells són, en aquest moment, els portaveus dels seus respectius consells de redacció: «darrera de nosaltres, hi ha tot un grup fabulós... que ha treballat de fort i ha fet que ara siguem aquí».

Un altre aspecte que els alumnes valoren positivament és que «aprenem a esforçar-nos al màxim», perquè «després de tot el que has fet en surti una bona revista».

Les opinions dels portaveus dels consells de redacció de les revistes escolars amb què manifesten el seu entusiasme per la seva confecció, foren confirmades per les intervencions i preguntes de la resta de participants de les Jornades que s'interessaren, com l'any passat, per qüestions organitzatives, tècniques, graus de participació, criteris de selecció d'articles, costos, protagonismes i d'altres que evidenciaven l'interès pel tema i els nivells de reflexió a què aquests alumnes han arribat sobre les revistes.

Destacaria dues preguntes dirigides a tots els representants dels consells de redacció que fan palès el protagonisme dels alumnes a l'hora de realitzar la revista: «En alguna escola hi ha l'experiència de la participació dels pares en la confecció de la revista?», la resposta generalitzada fou que no. L'altra qüestió, molt més compromesa per a nosaltres, els mestres, evidencia la preocupació dels alumnes pel seu paper en la confecció de la revista: «A les revistes que tenen apartats per als professors, què hi escriuen?». Els diferents portaveus coincidien a dir que els mestres ajuden a la confecció, orienten i motiven el treball dels alumnes, però les seves col·laboracions escrites són escasses.

Potser els nostres alumnes no són gaire conscients d'alguns dels aprenentatges que implica la publicació d'una revista escolar, però del que sí són conscients és que són ells els protagonistes d'aquests aprenentatges, i que els realitzen de bon grat, tot valorant el procés de confecció i com a conseqüència el resultat final, la qual cosa és prou important perquè són aquests aprenentatges interioritzats els que després podran aplicar en altres àrees o en altres circumstàncies.

La valoració que els nostres alumnes fan de les revistes és prou encoratjadora per animar-nos a continuar aquesta tasca i a convidar els altres mestres a afegir-s'hi, perquè, com diu un dels alumnes, «aquesta atracció tan forta envers la revista ens ha donat més forces per seguir, perquè si després d'aquest número en VOLEM fer un altre, el farem».

CONCLUSIONS I PROPOSTES

Revista «L'Esclatamasia»

Escola: La Masia

Localitat: Museros (València)

Aquest és el primer any que hem acudit a les Jornades i el resultat ha sigut força satisfactori i enriquidor.

Hem pogut constatar la importància del treball realitzat per totes les escoles que han presentat les seves publicacions i la gran quantitat d'idees trobades en aquestes, que ens serviran per millorar la nostra revista.

També hem trobat aquestes Jornades molt interessants pel fet de crear una comunicació entre tots els assistents de tot arreu dels Països Catalans.

Cal parlar de les eixides de les vesprades amb els nens, de les quals tornen molt contents, perquè al mateix temps que són instructives i divertides, fomenten encara més el coneixement i l'amistad entre tots ells.

Per tant, pensem que aquestes Jornades han constituït una gran motivació per seguir fent el nostre treball i veiem molt convenient la seva continuació l'any vinent.

Agrairíem molt que ens facilitareu les adreces de tots els participants, perquè els xiquets/es puguen seguir comunicant-se la resta de l'any si ho veuen necessari, bé siga enviant-se números de la revista, articles per incloure-hi o notícies (segons les necessitats de cada collectiu), és a dir, que puguen tenir contacte amb altra gent que està fent una tasca igual a la d'ells i en la mateixa llengua.

Voldríem fer també una valoració positiva de l'organització de les Jornades que encara que resulten molt denses són, però, molt interessants i divertides.

Expressem el nostre agraïment al diari *Avui* i a l'ICE de la Uni-

versitat de Barcelona i sobretot a la persona de Conxita Macià que ha fet possible la nostra assistència.

Analitzant aquestes Jornades, hem arribat a les següents conclusions:

— Pensem que és molt important que la revista sigui un treball en què participi tota la gent interessada pel fet escolar; per tant, caldria motivar els pares per tal que treballen més activament en la seva elaboració, ja que en la majoria de les revistes presentades la col·laboració d'aquestos és inexistent.

— Hem trobat moltes idees interessants que faren servir per millorar la nostra revista, com poden ser, treballar més sobre notícies d'actualitat, fer entrevistes, enquestes, un dia de periodista, etcètera.

— També hem vist que caldria fer un millor aprofitament de les revistes, d'una part com a eines de treball a classe, i d'una altra fent-les servir com a mitjà directe d'aprenentatge de noves tècniques, com podria ser la utilització per part dels xiquets de l'ordinador per a la seva elaboració.

— I per últim pensem que és molt important (com senyalà un representant de la revista *Volem*) tenir més present l'humor dins les nostres publicacions.

GARBÍ - PERELLÓ
PERE VERGES - ARC IRIS
CASALS GRÀCIA - MAR
MANLLEU - CASES

OPINIÓ

- Les Jornades continuen essent vàlides i enriquidores.
- Ponència sobre tècniques de redacció.
- Ens sembla important que se'ns mostri diverses tipologies de revistes.
- Que se'ns faciliti un llistat d'escoles (amb les adreces corresponents) per tal de facilitar l'intercanvi de revistes.
- Que se'ns facilitin les conclusions i el resum de les ponències en un termini de temps breu (dos o tres mesos).
- Que les escoles ponents facilitin un exemplar de la ponència als participants, si és possible.
- Ponència sobre els trets fonamentals de tota revista escolar.
- Ponència sobre la manera d'aprofitar la revista en una escola, com a eina globalitzadora de totes les matèries.
- Poder conèixer el treball d'un periodista en la pràctica diària.

Escoles Llibertat

Pere Anton i Mireia

Creiem molt important la participació adequada de pares, mestres i alumnes a la revista. Dins d'aquesta revista s'hauria de donar a conèixer bé les tasques que desenvolupen els diferents estaments a l'escola. Sobretot pensem que els directors o una mena de protagonistes de la revista, haurien d'ésser els alumnes, i aquests decidir els apartats, les seccions i, fins i tot, la participació en un grau convenient dels pares i mestres. Hem donat molta importància a donar a la revista un ordre fix, així el lector en té un millor coneixement. Per últim, hem de dir que ha estat una experiència molt positiva per a nostaltres.

- Hem dit tot això perquè creiem que la revista és un instrument de comunicació i d'inserció al medi.

SUGGERIMENTS

- Donar resums de les ponències, així tots tindriem els mateixos punts per valorar.
- Un punt molt important és remarcar a totes les revistes la normalització lingüística.
- Més ponències per part de les escoles, per conèixer infinites tècniques i suggeriments de treball.
- Continuar amb les sortides i visites dels alumnes, ja que és una forma pràctica i molt didàctica alhora.

Com a punt final hem de repetir, encara que resultem pesats, que ha estat una experiència molt positiva i carregada de coses per aprendre alhora.

Escola Annexa

Girona

- La preocupació pel finançament de la revista escolar continua present en la major part de les escoles (públiques).
- La idea que la revista s'ha d'incloure en el projecte educatiu del centre és interessant, però, per això mateix, el finançament hauria d'ésser assumit per la mateixa administració educativa.
- La continuïtat de les Jornades és positiva. Sempre es recullen noves idees i les revistes pròpies és evident que han de resultar millorades amb les aportacions de les experiències d'altres equips de redacció.
- La participació dels nois/noies ha estat, també aquest any, la part més viva. L'exposició de les seves conclusions i l'espon-taneïtat de les intervencions en la taula rodona són veritablement enriquidores i emotives.
- És positiu també que els alumnes comprovin per ells mateixos i constatin realitats i tipologies d'escoles ben diferenciades. Aquest fet s'ha de fer extensiu a les variants de la parla. En destaquem la presència de les escoles del País Valencià i la presentació que s'ha fet en aranès.
- És molt important mantenir aquests contactes entre escoles d'arreu que fem revista escolar per tal d'estimular aquesta tasca. Moltes vegades, per no dir en la majoria absoluta de casos, és l'esforç d'un equip que només dedicant-hi hores sense comptar-les aconsegueix tirar endavant la publicació.
- No es pot deixar perdre el que s'ha començat. Caldria fer arribar, però, la convocatòria de les trobades i les conclusions a totes les escoles de què es té constància que publiquen revistes.

- El mateix diari *Avui* potser podria fer més ressò de les Jornades i, sobretot, de la participació dels nens.

PER A L'ANY VINENT

- Presentació d'experiències en d'altres països.
- Respectant la singularitat de cadascuna de les revistes, presentació d'una manera més tècnica i més formal del procés i requisits que cal tenir en compte a l'hora de fer una revista, lligant-ho tot amb l'obtenció de resultats i consecució d'objectius. Penseu que la majoria de les iniciatives *sorgeixen d'una illusió més que del coneixement aprofundit del món de la premsa.*
- Com relacionar els altres diaris amb la revista.

Escoles La Masia del País Valencià i C.P. Torroja i Miret

Hem arribat a les següents conclusions:

- En primer lloc pensem que és molt important que la revista sigui un treball en què participi tota la gent interessada pel fet escolar; per tant, caldria en alguns casos motivar els pares i els nens perquè treballin més activament en la seva elaboració.
- Després d'escoltar les ponències, hem trobat idees interessants per posar en pràctica:
 - Tenir notícies d'actualitat, fer una bústia per als treballs creatius, fer una revista mural permanent a l'escola...
- Hem d'insistir a aprofitar les revistes com a eines de treball a classe. Després de llegir-la hem de treballar els articles que cadascú vulgui escollir.
- Una part d'aquestes Jornades de major participació és la taula rodona d'un dia i altre. Als nens els encanta. En surten molt contents. Volem dir que s'han de mantenir en sucesius anys, pensem.

D'aquí que apuntarem uns suggeriments:

- Fer una pàgina didàctica que doni idees de com treballar-la.

Hem considerat de molta importància el tractament de textos, «Fent la bola gran».

Escola Flama
Comtes de Barcelona, s/n
Pineda, Manresa

- Menys ponències i que aquestes aportin innovacions, no història de l'Escola, etc. Per exemple, creiem que la ponència sobre la introducció de l'ordinador en la revista (*Volem*), la compaginació (*El Llampec*), la creativitat (*El Reglet*), etc. han aportat innovacions.
- Que els nens puguin viure, des de dins, el món periodístic amb un professional i no amb el mestre; per exemple, agafant articles i mirant com els enfocarien, con seria la manera correcta de tractarlos, etc.
- L'enfocament podria ser:

- una ponència (experiència d'una escola)
 - un enfocament teòric
 - un taller (tenient en compte les limitacions)

Així el treball de l'article periodístic «Fent la bola gran» potser hauria pogut ser una bona eina de treball per al taller (encara que s'hagués de fer sense l'ordinador).

Revista: «Nosaltres»
Col·legi Sant Vicenç de
Sant Vicenç dels Horts

Han estat una experiència força enriquidora aquestes Segones Jornades «Els Diaris de les Escoles», organitzades pel diari *Avui* i l'ICE de la Universitat de Barcelona.

Pensem que és molt positiva la relació que s'ha produït entre les diverses escoles. L'intercanvi de maneres de fer i de funcionar és sempre alliçonador per a cadascuna de les parts. Per això creiem que convé organitzar-les de bell nou l'any vinent.

Pel que fa als alumnes, cal dir que els ha motivat més encara, perquè han descobert important el seu treball.

Així, doncs, aquestes trobades han suposat un pas més en la nostra tasca. Ara més que mai ens sentim engrescats i animats a seguir, perquè ens sentim solidaris en un projecte comú. La revista *Nosaltres* ens és una eina de treball i a la vegada un instrument que fa sentir-nos comunitat educativa, forta i unida.

Ens agradaria que l'any vinent es presentessin més ponències que ens aportessin com més iniciatives millor.

Caldria valorar més el treball en petit grup i en diferents escoles.

Representants del «Colom Missatger»

Escola Casals-Gràcia

Manlleu

- La presentació de les diferents publicacions ens ha possibilitat fer una comparació amb la nostra.
- Hem pogut aprendre noves tècniques per elaborar la nostra revista.
- Ens hem enriquit amb la presentació de les revistes i hem vist que la majoria tenen coses que la nostra no té: seccions, preplanificació, il·lustracions, donar-la no a canvi de diners sinó de treballs fruit de la creativitat o col·laboració dels alumnes.
- Hem pogut observar que en la majoria de revistes no hi participen sistemàticament tots els cursos de l'escola, com fem en la nostra.
- La presència de grups de la Vall d'Aran i del País Valencià ens fa adonar que els Països Catalans són molt rics lingüísticament i culturalment i ens ha agradat conèixer nois i noies d'aquestes zones.
- Hem conegut millor com és un diari per dintre i també el Parlament.
- Cal planificar millor el transport dels alumnes en les visites de les tardes.

C. P. La Guàrdia
Sant Vicenç dels Horts

Ha estat molt positiva i n'hem tret mol de profit. Després de participar en aquestes Jornades ens hem fet la proposta d'engegar, el més aviat possible, la nostra pròpia revista amb totes les idees i suggeriments que hem tret d'ací.

TREBALLS PER A L'ANY VINENT

- «El diari de l'escola com a eina globalitzadora i/o interdisciplinària a l'ensenyament».
- «El Diari de l'escola, bilingüe o monolingüe?» Valoració.
- «Com podrien participar els nens en un diari de veritat com l'*Avui*: secció fixa, periodicitat, etc.».

PROPOSTA

Seria interessant que a les escoles hi hagués un fitxer amb totes les escoles que tenen com a experiència diaris escolars.

«Zona Escolar» Saus-Camallera

- Les conclusions les vam lliurar ahir.
- La valoració de les Jornades és positiva, sobretot per als alumnes que s'han sentit importants i han vist la seva tasca en general valorada. També han intuït que la revista és quelcom més que folis grapats i que pot oferir múltiples possibilitats creatives, lúdiques, didàctiques.

Els mestres, en general, també valoren positivament l'intercanvi fet, l'intercanvi que es possibilita, les conclusions que entre tots se'n puguin treure i veure que això tendeixi a una estandarització de les revistes escolars.

Collegi Públic Splai

Per nosaltres han estat molt comunicatives i són una bona idea perquè ens ajuntem moltes escoles i hem dit les nostres opinions; ja que la premsa és un mitjà de comunicació lliure, divertit i curiós.

QUE ÉS PER A NOSALTRES EL DIARI A L'ESCOLA

La revista que fem a l'escola ens ha servit per expressar-nos millor i comunicar-nos amb totes les classes de l'escola i alhora ens hem divertit.

«Volem»

Col·legi Públic Jaume II

Perelló

- La creació d'un periodista cronista que anoti diàriament el que passa al col·legi. (O relacionat amb el col·legi.)
- Donar la importància que cal al disseny.
- Estudiar la creació de seccions que hem vist en diferents revistes exposades —almenys provar d'introduir-les— com ara «Notícies iròniques», «Vocabulari humorístic», «Auques», «Índex».
- Ens ha agradat la revista *Era Mainadera*, en el sentit (entre tots els altres positius) de la seva impressió a doble foli, i grapada, que s'obre com un diari.
- La creació d'un consell de redacció compost per voluntaris durant un cert període de temps.
- Incloure al projecte educatiu del centre la confecció del diari, com un mitjà i finalitat, relacionada amb una àrea (socials, català o plàstica).
- Donar entrada —ara la revista la fa el 7è. nivell —a col·laboracions d'altres nivells.

Respecte a la nostra opinió sobre les II Jornades ha estat d'admiració pel fet que es convoquin i que es desenvolupin amb tanta eficàcia. La participació dels ponents i la taula rodona dels nens ens ha agradat moltíssim. No solament hem après el que hem citat més amunt, o sigui, experiències dels altres que podem aplicar, sinó que també hem rebut quelcom difícil de qualificar, com la satisfacció d'haver-hi participat, l'empenta que ací es rep per seguir, el contacte amb gent ferma (organitzadors i participants) i, de cara als

alumnes que hem portat, la gran i positiva experiència que han rebut, que no oblidaran mai.

Per a properes Jornades, que quina cosa proposaríem?

- a) Que els possibles temes a tractar fossin consultats a través d'una crida pública a totes les escoles (hi ha l'Avui per comunicar-ho) que envien revistes.
- b) Que s'ensenyin tècniques de redacció i d'estil *periodístic*.

«Era Mainadera»

Collegi Públic Garona de Vielha

Entà er an que ven, credem que seria bon:

- Anes es ponències des diferents revistes toti es persones que assistissen as jornades, atan non calerie pas, prèner apunts, e poderiem compdar tamb un bon dossier.

Coma tematica pes properes jornades escuelhem:

- Eth dissenh d'una revista, e formes practiques entà dissenhà-la miellhor.

Conclusions entà millhorar era Revista *Era Mainadera* que n'on trèt des conferències entenudes es dies 29 e 30 d'Abriu en eth Diari *Avui*.

1. Crobar era Revista a un pretz, 100 pts., entà dà-li un valor, e tamb es diners hèr va hèsta tamb es mainatges.
2. Dar entrada as pares entà que i participen.
3. Estructuracion dera Revista tamb ves seccions fixes e tamb eth madeish ordre.
4. Crear eth periodista d'un dia que non va entà classe e escriu es causes que passen aquest dia en eth col·legi.
5. Híger un índex o sumari.
6. Hèr va prova tamb ordinador.

TEMA PER A L'ANY VINENT

- Revista escolar - Premsa (*Avui*) (interdisciplinarietat-globalització).
- Revista monolingüe o bilingüe? Per què?
- Com participar en activitats escolars dintre l'*Avui*.

Escola La Guàrdia, de Sant Vicenç.

Escola Torroja Miret, de Vila-seca i Salou.

(La meitat del grup; l'altra meitat s'ha posat en un altre grup).

- Revista escolar - Premsa (Avui) (interdisciplinària-globalització)
- Revista monolingüe o bilingüe? Per què?
- Com participar en activitats escolars dintre l'Avui

Escola La Guàrdia, de Sant Vicenç

Escola Torroja Mitjà, de Vila-seca i Salou

Escola Barcelona de Barcelona

1. Trobem que en algunes ponències han parlat massa els professors i ens agradaria que parlessin més els alumnes.
2. Un dels actes que ens ha produït més satisfacció ha estat la taula rodona portada pels alumnes que s'ha fet aquest matí.
3. L'intercanvi de diferents experiències en la confecció de les revistes ens ha donat ànims i noves idees per tirar endavant la nostra.
4. Proposem que algun dia es pugui muntar una exposició itinerant a fi de donar a conèixer les revistes escolars.
5. Proposem que totes les escoles que som aquí preparem per a l'any que ve una revista monogràfica amb un tema únic per a tots i així podríem comparar com ho hem treballat.
6. Finalment, volem dir una cosa que no ens ha agradat gaire: la informació que el diari *Avui* fa sobre les Jornades, ens ha sorprès una mica ja que la notícia resalta molt el protagonisme dels estaments oficials i, en canvi, no reflecteix els veritables protagonistes de les Jornades, que som els alumnes que fem revistes a les nostres escoles.

RESUM DELS SUGGERIMENTS

- Demanar unes terceres Jornades «Els diaris de les escoles».
- Que a les escoles assistents a aquestes Jornades, l'*Avui*, ens enviï la fitxa tècnica de les escoles que fan revista, de les quals l'*Avui* tingui constància, per tal que les escoles que ho desitgin puguin sol·licitar les revistes i fer-ne un fons a l'escola.
- Que per centres de recursos i per comarques, les institucions subvencionessin una petita impremta, per tal que totes les escoles de la zona poguessin imprimir les seves revistes. Això repercutiria en què:
 - Dues escoles o diverses podrien fer conjuntament una revista.
 - Facilitaria la intercomunicació entre escoles veïnes.
- Que l'*Avui* obrís una secció on es poguessin publicar treballs realitzats pels alumnes, amb l'objectiu de treballar la premsa escolar d'una forma global.

VALORACIÓ: Molt positiva

- S'aprenen idees noves per millorar la revista de la pròpia escola.
- Ens estimulen a seguir en la tasca no gens fàcil de portar la revista endavant, any rera any, de veure que moltes escoles també tenen dificultats per fer-la i segueixen endavant.
- Establir noves relacions d'amistat entre mestres, alumnes i altres persones assistents a les Jornades.
- Perquè ajuden a la normalització lingüística.
- Ajuden a fer que dintre el país, Catalunya, es conegui el treball que es fa en premsa escolar perquè aquests dies surt publicat el treball que es fa en aquestes Jornades; i també les mateixes escoles (els altres mestres i alumnes) valoren més la tasca de la revista i donen més valor al treball de premsa a l'escola, ja que nosaltres quan arribem al centre i abans d'assistir a les Jornades, en fem publicitat a l'escola.

BIBLIOGRAFIA

- ADELANTADO, Fernando, «Procés de realització d'un diari escolar», *Avui*, 20-1-1983, pàg. 30.
- ALARCÓN, José Luis, «Las noticias de los niños», *Cuadernos de Pedagogía*, núm. 85, Barcelona, enero 1982, año VIII, pàgs. 11-14.
- , «El periódico escolar y la revista de textos libres», *Reforma de la escuela*, núm. 21, pàgs. 37-38.
- ASENSI, Jesús, «El periódico escolar. ¿Qué es, cómo se hace?», *Vida escolar*, núms. 172-173, pàgs. 40-47.
- AVUI-ICE-UB, Conclusiones de les primeres jornades «Els diaris de les escoles», abril, 1987.
- BALESSE, Lucienne, i FREINET, Célestin, *La lectura en la escuela por medio de la imprenta*, col. BEM, Edit. Laia, Barcelona, 1976.
- BALLÓ, Teresa, «El periódico en la 2.ª etapa d'E.G.B.», *Vida escolar*, 174, pàgs. 52-55.
- CAJA, Jordi, «Taula rodona, els diaris de les escoles», *Butlletí del mestre*, 206, juny-juliol, 1986, Barcelona, Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya.
- CAJA, Jordi, i FORNELLS, Núria, «Els escolars de Catalunya editen més de quatrecentes publicacions», 23-11-1987, pàg. 20.
- EQUIP ESCOLA NABÍ, «Las técnicas de impresión en la escuela», *Cuadernos de Pedagogía*, 85, año VIII, pàgs. 15-17.
- FISHER, Rosa, *Periodismo escolar*, Col. Pràxis, Biblioteca Argentina, 1973.
- FREINET, Célestin, *El diari escolar*, Barcelona, Laia, 1975.
- INGLÈS, Maite, «El periodista a l'escola o com fer una revista moderna», *Avui*, 13-4-1987, pàg. 29.
- JAVIERRE, José M.ª, «El periódico escolar», *Vida escolar*, 164, pàgines 43-44.

- LÓPEZ CORPAS, Francisco, «El Departamento de prensa en la escuela», *Escuela Española*, núm. 2.553, pàgs. 8-9.
- MACIA, Conxita, «Fem un Diari? Orientacions didàctiques de l'Avui a l'Escola», *Avui*, 17 d'octubre 1985.
- , «Les Revistes Escolars», *Butlletí dels mestres*, Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya, núm. 206, pàgs. 40-41.
- , «Fer una bona revista pot ajudar a millorar l'escola», *Avui*, 16-3-1987, pàg. 12.
- , «Dr. Siguan: Un diari escolar pot ser una eina útil», *Avui*, 20-4-1987, pàg. 25.
- , «Intercanvi i participació» (II Jornades «Els diaris de les escoles»), *Avui*, 4-5-1987, pàg. 29.

LLISTA DE PARTICIPANTS

<i>Institució</i>	<i>Adreça</i>	<i>Mestres</i>	<i>Pares</i>	<i>Alumnes</i>	<i>Publicació</i>
Escola Mireia	Ausiàs Marc Tel. 245 49-98 Barcelona (Barcelonès)	Laura Pont Plana		Albert Chicote, Míriam Navarro i Rubén Benseny	
Collegi Sant Vicenç	Barcelona, 16-18 Tel. 656 15 69 Sant Vicenç dels H. (Baix Llobregat)	Joaquim Pastor		M. José Carro, Eulalia Aguilar i Jordi Torras	<i>Nosaltres</i>
Collegi Pare Manyanet	Trav. de les Corts Tel. 330 06 50 Barcelona (Barcelonès)		Sefia Suay	Hèctor Zacarias i Daniel Zacarias	
Escola Barcelona	Evarist Arnús, 2-4 Tel. 330 06 50 Barcelona (Barcelonès)	Maria Sans i Pros		Marta Ballester, Úrsula García, Mireia Pérez i Carles Desola	<i>L'enllaç</i>
C.P. de Pràctiques	Creu, 1 Tel. 20 21 86 Girona (Gironès)	Joan Corney Vila i Maria Dolors Reig		Meritxell Angelat, Imma Jaime i Isaac Sánchez	<i>Petjades</i>
Institut Manuel de Cabanyes	Av. F. Macià, 112-116 Tel. 815 22 50	M.ª Josep Ruiz		Òscar Nogueira i Eva Pérez	<i>L'Insti</i>

<i>Institució</i>	<i>Adreça</i>	<i>Mestres</i>	<i>Pares</i>	<i>Alumnes</i>	<i>Publicació</i>
C.P. Sant Jaume	Sant Jordi, s/n Tel. 39 04 94 Portbou (Alt Empordà)	Josep Vilanova		Jordi Balsa, J. Manuel Ma- rín, Carles Moré i Edu- ard Sastre	<i>El Llampec</i>
C.P. Llibertat	Av. Puigfred, 13 Tel. Badalona (Barcelonès)	Maite Inglès		Cristina Nava- rro, Monser- rat Ponce i Benjamín Re- cacha	<i>Dia 0</i>
C.P. Esplai	Maladetta, 75-77 Tel. 340 40 10 Barcelona (Barcelonès)	M.ª Carmen Martí		Ignacio Gómez, Mercè Salo- mé i Cristina Verdugo.	<i>La Nostra Revista</i>
La Masia (Collegi)	La Musara València (Horta) Tel. País Valencià	Carme Moreno	Carme Ferrer		
Escola Flama	Manresa (Bages) Tel.	Toni Guitart i Dolors Selva		Julia Tort i Da- vid Llobregat	<i>El Xerriol</i>
C.P. La Guarda	Sant Vicenç dels H. (Baix Llobregat) Tel.	Amèlia de Sancho			

<i>Institució</i>	<i>Adreça</i>	<i>Mestres</i>	<i>Pares</i>	<i>Alumnes</i>	<i>Publicació</i>
C.P. Jaume II	El Perelló (Baix Ebre) Tel.	Francesc Piñol		A. Boyer, A. Cardona i X. Pallarès	<i>Volem</i>
C.P. A. Torroja i Miret	Tarragona, 9 Tel. 39 06 16 Vila-Seca (B. Camp)	M.ª Teresa Mas Adell i M. Carme Olivera		Sònia Cana, S. de la Torre i E. Cabtree	<i>L'estel</i>
C.P. Ramon Llull	Av. Can Fatjó, s/n Tel. 699 00 59 Rubi (Vallès Occ.)	Antonio Gama i Angela Martínez		L. Aguilar, A. Padilla i J. Vera	<i>Escola</i>
E. Schola	Sant Pere, 12 Tel. 699 08 31 Rubi (Vallès Occ.)	M. Casalins i M Garrell		J. Plaza, I. Montiel i L. Sántiel	<i>Schola</i>
C.P. Pereaanton	Espi i Grau Tel. 870 16 44 Granollers (Vallès Or.)	Jaume Maspons		B. Gómez, Ll. Madera i E. Pérez	<i>Temps Moderns</i>
D.G. Política Lingüística	Mallorca, 272-8è. Tel. 215 90 04 Barcelona (Barcelonès)	Octavi Roca			
Servei d'Ordenació Acadèmica del Departament d'Ensenyament de la Generalitat del País Valencià		Empar Blat			

Institució	Adreça	Mestres	Pares	Alumnes	Publicació
Escola Municipal, Antiga Escola del Mar	Gènova, 12 Tel. 236 47 51 Barcelona (Barcelonès)	Isabel Busquets		J. R. Acon, M. García i E. Duran	Garbí
Escola Benjamin Franklin	Av. Pearson, 34 Tel. Barcelona (Barcelonès)	Maria D. Guasch		G. de Manuel	
Gabinet d'Ordenació Educativa	Av. Diagonal, 682-3er. Tel. 205 21 12 Barcelona (Barcelonès)	Mercè Comelles i Pons			Butlletí del Mestre
C.P. Rius i Taulet	Plaça Rius i Taulet Tel. Barcelona (Barcelonès)	Empar Soler			
Escola Municipal Casas	Sant Joan de Malta, 44 Tel. 300 42 65 Barcelona (Barcelonès)	Maria Goretti			
Montserrat Gimeno i Vidial, Cap del Gabinet de Didàctica de la Docència General de Política Lingüística	Mallorca, 272-8è. Tel. 215 90 04 Barcelona (Barcelonès)	Montserrat Gimeno Vidal			Com
Jordi Caja		Jordi Caja			
Parvulari Municipal El Tren					

ARTICLES I NOTÍCIES

Recurs pedagògic

II Jornades «Els diaris de les escoles»

Els dies 29 i 30 d'abril passat van tenir lloc a Barcelona les II Jornades «Els diaris de les escoles», organitzades pel diari «Avui» i l'ICE de la Universitat de Barcelona. La inauguració de les Jornades va anar a càrrec del Sr. Max Cahner, editor de l'«Avui»; Sr. Joaquim Arenas, Cap del Servei d'Ensenyament del Català; Sr. Miquel Siguan, director de l'ICE, i el Sr. Ramon Juncosa, Director General d'Ordenació i Innovació Educativa.

A l'igual de l'any anterior, hi van participar alumnes i professors de diferents escoles, amb la particularitat que aquesta vegada hi va participar una escola de la Vall d'Aran i dues escoles del País Valencià. En total van ser sis els centres que van fer-hi exposició del seu treball.

En la sessió del matí, els alumnes de cada escola explicaven la seva experiència concreta d'elaboració de la revista escolar: com va sorgir, temps que fa que s'està realitzant, apartats de què consta, organització escolar per a la realització, nivells que hi participen, etc.

A la tarda, els nois i les noies van fer activitats culturals: el primer dia van visitar les dependències del diari «Avui», i el segon el Parlament de Catalunya, amb una breu presentació de la nostra institució legislativa a càrrec del President. Mentrestant, els professors i la resta de participants assistien a l'exposició de ponències sobre temes pedagògics, tractats a nivell de reflexió i debat.

Els dos dies de treball van ser aprofitats i viscuts amb il·lusió, tant pels nois i les noies com pels professors, pel fet

de tenir un intercanvi d'experiències escolars molt engegadores i també pel fet de propiciar la relació i eixamplar la coneixença amb altres companys i companyes del món escolar.

Com a mostra d'un moment de les Jornades reproduïm a continuació l'escrit de Jordi Caja, on ens explica com es va desenvolupar una taula rodona protagonitzada pels nois i les noies.

També reproduïm un escrit de Conxita Macià, coordinadora de les Jornades, en el qual aprofundeix en el tema «La interdisciplinarietat a partir de l'elaboració de la publicació escolar».

«Els alumnes són els protagonistes»

Els mestres, quan proposem una activitat als nostres alumnes fora dels continguts propis de les àrees d'aprenentatge, pensem en el profit que ells en poden treure, els objectius que ens proposem en benefici seu, els aprenen-

tatges que assoliran, els continguts que volem transmetre, però poques vegades som conscients de la manera que viuen aquestes activitats, com les senten i quina importància té per a ells el que estan fent. Quasi mai no els donem l'oportunitat de manifestar aquestes sensacions; generalment ens guiem per la nostra intuïció, i si l'interès per a aquella activitat es manté, entenem que els agrada i que convé continuar-la.

Una vegada més, les II Jornades dels Diaris de les Escoles han donat l'oportunitat als alumnes d'expressar allò que senten i pensem de les activitats que nosaltres els proposem, en aquest cas de les revistes escolars que ells publiquen.

La taula rodona que han protagonitzat els alumnes ha estat el moment que ha possibilitat d'expressar allò que pensem de les seves revistes. Quasi tots els representants dels Consells de Redacció coincideixen a acceptar que els «costa suor», però que

«forma part de nosaltres durant tot el curs, hi dediquem hores i més hores treball alegria». Tenir-la a les mans és gairebé com la satisfacció d'aprovar el curs amb excel·lents, perquè la Revista «en contra de la majoria dels treballs (...) es fa sense donar importància al temps, de bona gana...», perquè «és una manera d'aprendre molt agradable».

Però no és només el goig de realitzar una feina que ens agrada allò que els anima, sinó que la publicació d'una revista «serveix per aprendre a treballar en grup»; en aquest aspecte, estan d'acord tots els representants de les sis revistes que protagonitzaren la Taula Rodona, i tot i que ells són, en aquest moment, els portaveus dels seus respectius Consells de Redacció, «darrera de nosaltres, hi ha tot un grup fabulós (...) que ha treballat de valent i ha fet que ara ens trobem aquí».

Un altre aspecte que els alumnes valoren positivament és que «aprenem a esforçar-nos al màxim», perquè «després de tot el que hem fet, en surti una bona revista».

Les opinions dels portaveus dels Consells de Redacció de les Revistes Escolars, on manifesten el seu entusiasme per la seva confecció, foren confirmades per les intervencions i preguntes de la resta de participants a les Jornades, que s'interessaren, com l'any passat, per qüestions d'organització, tècniques, graus de participació, criteris de selecció d'articles, costos, protagonismes i altres aspectes que evidenciaven l'interès pel tema i els nivells de reflexió que aquests alum-

nes han realitzat sobre les revistes.

Destacaria dues preguntes dirigides a tots els representants dels Consells de Redacció, que fan palès el protagonisme dels alumnes a l'hora de realitzar la revista: «¿En alguna escola hi ha l'experiència de la participació dels pares en la confecció de la revista?», la resposta generalitzada fou que no. L'altra qüestió, molt més compromesa per a nosaltres, els mestres, evidència la preocupació dels alumnes pel seu paper en la confecció de la revista: «¿A les revistes que tenen apartats per a professors, què hi escriuen?». Els diferents protaveus coincidien a manifestar que els mestres ajuden a la confecció, orienten i motiven el treball dels alumnes, però que les seves col·laboracions escrites són escasses.

Potser els nostres alumnes no són gaire conscients d'alguns dels aprenentatges que implica la publicació d'una revista escolar, però del que sí que són conscients és que són ells els protagonistes d'aquests aprenentatges, i que els realitzen de bon grat, tot valorant el procés de confecció i, com a conseqüència, el resultat final, la qual cosa és prou important perquè després seran aquests aprenentatges interioritzats els que podran aplicar en altres àrees o en altres circumstàncies.

La valoració que els nostres alumnes en fan, de les revistes, és prou encoratjadora per animar-nos a continuar aquesta tasca i a convidar els altres mestres a afegir-s'hi, perquè, com diu un dels alumnes, «aquesta atracció tan forta envers la revista ens ha donat més forces per continuar, perquè si després d'aquest número en *volem* fer un altre, el farem».

Jordi Caja. Mestre responsable de la Taula Rodona. Equip Seminari «Avui».

La interdisciplinarietat a partir de l'elaboració de la publicació escolar

Fa uns quants anys es deia que la quantitat d'informació que una persona tenia era un tret indicatiu de la seva educació, de les seves possibilitats d'accedir a la cultura, al treball i a la participació social. Avui, podríem dir que, a més de la quantitat d'informació, fan falta capacitats per classificar-la, ordenar-la, elaborar-la, tot relacionant-la amb la que ja es té, i saber-la projectar.

Aprendre a informar-se i a usar la informació d'una manera crítica no és fàcil. Un dels camins, un dels mètodes o de les tècniques que podem emprar per ajudar els nostres nois i noies a assolir aquestes fites és l'elaboració del diari escolar.

Informar-se, seleccionar i donar forma escrita i gràfica a la informació obtinguda és un procés que els alumnes han de fer quan formen part de l'equip de redacció d'una publicació escolar.

Tot aquest procés ric, però llarg i laboriós, ha d'estar inclòs en el projecte educatiu del centre.

El Projecte Educatiu i la publicació escolar

Incloure l'elaboració de la publicació escolar en el Projecte Educatiu no representa plantejar-se nous aprenentatges que afegim més als programes; ans al contrari, significa una potenciació dels que lògicament ja s'hauran previst perquè són part dels que conformen l'educació d'una personalitat en creixement.

Si fem una repassada ràpida als camps més amplis dels aprenentatges curriculars podem trobar, en l'àmbit de les actituds, que l'elaboració del diari desenvolupa l'interès

envers el treball, el respecte i la flexibilització de les actituds del grup de treball, la participació i la col·laboració amb els altres alumnes, la curiositat per la vida i per l'entorn més proper en particular, i en general l'actitud positiva envers el canvi.

Quant als aprenentatges de les capacitats, la creativa és, sense cap mena dubte, una de les grans assignatures pendents dels nostres currículums escolars.

Aquesta capacitat, igual que d'altres, es pot potenciar o anul·lar a través de les propostes d'aprenentatge que els alumnes reben. No és possible ressenyar cadascun dels aspectes curriculars que l'elaboració d'una publicació escolar pot optimitzar, però sí que voldria dir, quant a les capacitats, que n'hi ha algunes d'específiques, com la d'aprendre a organitzar i a organitzar-se, dissenyant sobre el paper els espais d'informació, i també tenint cura de la temporalitat del lliurament dels textos i la de la disciplina en el treball. Una publicació té una data concreta d'aparició, la feina cal acabar-la.

Caldria ressenyar, com a capacitat de globalització de totes les altres, la d'aprendre a relacionar la realitat complexa que ofereix la vida no compartimentada, com en el cas dels llibres de text o en la majoria dels aprenentatges escolars.

Les habilitats

Igual que en el tema de les capacitats, les habilitats que es desenvolupen en l'elaboració d'un diari escolar són múltiples, per bé que, en general i globalment, podríem situar-les en dos grans grups: les que estan relacionades amb la forma, que inclouen els dos llenguatges, els gràfics i els textos, i les que estan re-

lacionades amb el contingut dels processos d'informació: selecció, elaboració i projecte.

Quant al primer, el de la forma, podem pensar en el disseny i tot el que això comporta: el dibuix gràfic, la distribució de l'espai, el gust artístic, l'ordenació i la prioritat de les temàtiques. Cal recordar que en el Cicle Superior, o segona etapa, hi ha previstos els aprenentatges d'alguns d'aquests aspectes que moltes vegades es queden sense fer. Aquestes mancances, les trobaran després els nois i les noies a l'hora de fer els primers cursos de l'ensenyament secundari.

Dins d'aquest aspecte, també hi inclouríem els aprenentatges de la llengua, principalment pel que fa a l'aprenentatge de les habilitats relacionades amb l'expressió escrita. Vocabulari precís, extensió dels textos en claredat i concisió, diferents tipus de discurs periodístic, i, en general, la pràctica de les habilitats relacionades amb l'ús de la llengua escrita en una situació real, on la llengua és vehicle útil per comunicar-se i comunicar, on escriure bé és important i gratificador.

Els textos dels nois i les noies tenen receptors interessats per llegir-los, perquè ells també són a voltes emissors. Aquest és el fet motivador més important i el gran motor que genera les ganes d'aprendre.

Dins l'aprenentatge de la llengua és evident que l'habilitat d'escriure, en el sentit més ampli de la paraula, és la que més es desenvolupa en les tasques d'elaborar un diari, però cal no oblidar que, paral·lelament, també es desenvolupen les altres, com les de la comprensió lectora —han de llegir i resumir—, la de la comprensió auditiva —ha d'escoltar allò que li expliquen per poder-ho escriure—

re— i la de l'expressió oral —normalment els treballs s'exposen al grup del consell de redacció i cal parlar-ne.

Cal remarcar, finalment, que l'elaboració de la revista escolar és una part claríssima del projecte lingüístic de l'escola.

Aquest serà potser un tema que caldrà plantejar en les «III Jornades dels diaris de les escoles».

El llenguatge gràfic, a més del dibuix de la maquetació i compaginació, inclou tota classe de gràfics i també les historietes.

No és casualitat que tots els lectors de diaris prestem tanta atenció als personatges de les historietes que els diferents diaris publiquen. Tenen un missatge atractiu per la seva agudesia, per la seva sin-

cesi, pel seu humor, per la seva capacitat crítica. Que els nois i les noies assoleixin la tècnica de la tira del còmic o l'acudit amb personalitat pròpia, pot proporcionar aprenentatges curriculars relacionats amb les característiques esmentades.

Quant als continguts, és evident que qualsevol tema de les àrees de socials, de na-

tural o de matemàtiques pot treballar-se a partir de la preparació de petits reportatges que comporten una investigació prèvia, i per tant l'estudi del tema; números monogràfics, etc.

Comitè Macià, Pedagogia

«Cinc Anys de Premsa a l'Escola»

Durant la segona setmana de maig, es desenvoluparen al Centre de Recursos Joan Amades les Jornades de Treball «5 Anys de Premsa a l'Escola», organitzades pels Departaments d'Ensenyament i de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Com molt bé assenyala en Ramon Juncosa, director general d'Ordenació i Innovació Educativa, els objectius de les Jornades eren facilitar la divulgació dels diferents programes que la premsa catalana ha obert a l'escola al llarg dels darrers cinc anys, i promoure l'intercanvi d'experiències relacionades amb l'aplicació real dels programes, a més de reflexionar i analitzar aspectes concrets de la interrelació entre premsa i ensenyament pot aportar a la dinamització de diferents processos curriculars.

Com tots sabem, l'educació dels «mass media» començà a Anglaterra a partir dels estudis sobre «l'educació de la pantalla de cinema» i es dinamitzà, per part dels països més afectats per la segona Guerra Mundial, per tal de programar més fàcilment l'extensió de l'ensenyament. Els pioners, però, com els països escandinaus o els Estats Units, partiren de les in-

vestigacions sociològiques i psicològiques, les quals cercaven una teoria de l'educació dels «mass media». La UNESCO, amb la publicació de l'informe sobre l'educació al món l'any 1972, titulat «Learning To Be», constatava el fet que els escolars utilitzaven nous llenguatges que els donaven unes possibilitats de comprensió i expressió impensables per a generacions anteriors i que els determinava com a subjectes d'una nova cultura: la dels mitjans de comunicació.

Els pedagogs assenyalen que l'ensenyament no és res més que la clau per entrar a les biblioteques, és a dir, al món de la saviesa. Avui, els «mass media» s'han convertit en una escola paral·lela que cal incloure dins dels programes escolars. Com apuntava la ponència d'en Manuel Parés, professor de la Facultat de Ciències de la Informació, els mitjans de comunicació són els principals instruments de la Formació Permanent dels docents. Si es vol tenir una idea clara de l'actualitat s'ha de llegir la premsa, i la funció dels crítics i dels intel·lectuals és donar nous elements de judici per formar opinions. Com que la vida és presidida pel canvi social pro-

mogut per la ciència i la tecnologia, cada vegada es fa més necessària l'Educació Permanent i valorar els mitjans de comunicació, car són els principals instruments de Formació Permanent. El senyor Parés Maicas també apuntà quatre possibles alternatives en les relacions premsa i educació:

—La premsa com a instrument educatiu.

—Els efectes educatius o deseducatius de la premsa.

—L'ensenyament de la lectura de la premsa a l'escola.

—La creació de la pròpia premsa escolar.

I és que un dels factors primordials que estimula el gust per la lectura i el descobriment de la cultura escrita és l'ús correcte de la premsa, així com la seva introducció dins l'escola. En aquesta línia, el senyor Jaume Serrats, director dels Serveis Informatius de Catalunya Ràdio, comentava el fet que la manca de lectura que patim avui dia condiona la capacitat crítica dels ciutadans, per la qual cosa sempre ha estat molt efectiu l'ús de la Premsa a l'Escola, si tenim en compte que el desenvolupament cultural d'un país es mesura per la relació Premsa-Escola. Tanmateix afegí que Catalu-

nya, per recuperar-se com a país, necessita consolidar la seva societat i això és un repte en mans dels nostres joves. Per això l'escola ha d'estar oberta a tot i podrà accelerar aquest procés si incorpora la premsa dins dels seus programes.

Des de la perspectiva escolar, la utilització de la premsa ha d'anar integrada dins de les accions que cal portar a terme en els projectes educatius, elements indispensables en la dinàmica i el bon funcionament de l'escola a Catalunya. Així, quan la senyora Margarida Muset, Cap de l Servei Tècnic d'Inspecció d'EGB, exposava els criteris per a un correcte i eficient projecte educatiu d'escola que tingués en compte el treball de la premsa a les aules, conferia a aquest mitjà de comunicació el paper de suport que prepararia els nostres infants per tal que poguessin bastir la llibertat i solidaritat entre els pobles, a la vegada que l'apropament als mitjans de comunicació suposa un exercici ple dels drets dels ciutadans, tal com assenyalen la Constitució i la normativa educativa. La mateixa LODE afirma que cal «preparar l'alumne activament per a la vida social i cultural». Abans

Tècniques per fer bon ús de la informació

Conxita MACIÀ
Poder fer un bon ús de la informació que rebem és una de les capacitats bàsiques i indispensables que necessitem per poder desenvolupar una vida plena avui i de ben segur molt més encara demà.

Gràcies a la ciència els models socials emprats tenen actualment el control d'uns sistemes de comunicació únics en la història de l'home. Paul Lengrand, conegut investigador de l'educació principalment per les seves aportacions a les formulacions de les tesis de l'educació permanent diu:

«Els aspectes positius d'aquesta comunicació són evidents. És una contribució decisiva a l'elaboració d'una civilització del progrés...» «No obstant això, la informació no actuarà constructivament amb el progrés, si no és acompanyada d'un treball intens i continuat de formació. La comprensió, la interpretació, l'assimilació i la utilització dels missatges i de les informacions rebudes demanen de part de cadascú l'aprenentatge dels llenguatges, el visual a més del parlat o l'escrit, l'hàbit del desenvolupament de l'espertí crític i la capacitat de selecció» (1).

«Com contemplen els projectes educatius dels centres d'aprenentatge de les habilitats necessàries que permetran als alumnes fer un bon ús de la informació que actualment reben a l'escola i fora d'ella?»

Aprender a fer: un petit guió dels aspectes més importants d'un fet llegit, visualitzat, escoltat o vistut; saber recollir informació, classificar-la i ordenar-la per poder-la fer servir quan calgui o resumir correctament un text són, entre altres, habilitats que es poden desenvolupar gradualment al

llarg de tot el projecte educatiu. Sense un bon bagatge de tècniques i habilitats que permetin a l'alumne classificar, seleccionar, relacionar i sintetitzar la informació que té tant al present com al futur, no únicament per a la seva vida futura, sinó per a la present, per a la que viuen ara cada dia, moltes vegades hipotecada per un futur massa incert.

L'equip que el consell escolar del centre hagi designat per dissenyar i supervisar el projecte educatiu haurà de tenir en compte aquests aspectes i fer una relació d'habilitats i tècniques bàsiques a desenvolupar al llarg de tot el projecte, de parvulari a unitat ara, i més endavant amb la temporalització que marqui la reforma.

Aquesta tasca no és senzilla, caldrà establir criteris pragmàtics d'utilitat de les diferents tècniques i habilitats en relació amb els aprenentatges globals dels alumnes i també les característiques de dificultat per saber en quin moment del projecte educatiu s'han d'incloure.

L'ús de la premsa en aquest tipus d'aprenentatge és evidentment molt ampli, però avui us presentem un exemple de classificació i ordenació de les dades atmosfèriques dels Països Catalans i una possible aplicació d'aquesta informació que tenen a disposició dels alumnes de l'àrea de ciències relacionades amb la geografia i la climatologia en general del nostre territori.

El material

Cal donar a cada alumne un mapa dels Països Catalans. Si el mestre vol treballar en aquest objectiu l'àrea de plàstica, pot fer dibuixar i

El temps als Països Catalans

platar el mapa pels mateixos alumnes.

L'objectiu operatiu

«Amb l'objectiu general que ens hem fixat, la preparació del tema i el material elegit, els objectius operatius que elaborem poden ser diversos i aniran molt lligats als objectius específics que el mestre vulgui aconseguir amb referència al tema: aquest que proposem és sols un exemple possible.»

Redacció de l'objectiu operatiu

«Coloïta i escriu la mitjana aritmètica setmanal de les temperatures màximes i mínimes de les ciutats d'Alcoi i de Castelló i situa-les en el mapa mit escrivint el seu nom.»

«Cal tenir en compte en elaborar els objectius operatius els diferents nivells de treball i oferir sempre possibilitats d'ampliar el tema per a aquells alumnes que tereu més capacitat de treball. Aquest objectiu que he proposat el podrem ampliar, per exemple, així:

«Escriu en mig full les principals causes que provoquen aquestes diferències climàtiques. Punt exerceix la formació a la Gran Enciclopèdia Catalana.»

O mltí:

«Les diferències climàtiques que

has observat entre els diferents punts dels Països Catalans incidixen d'una manera molt directa en el tipus de clima. Escriu o dibuixa en el mapa mit el clima més característic de cada una de les ciutats que esmentes el mapa del diari AVUI.»

L'enriquiment d'aquest objectiu el podem també aconseguir a nivell de grup. Una d'elles podria ser: proposar a cada alumne a l'hora de redactar l'objectiu operatiu treballar dues ciutats diferents, per exemple:

L'alumne «a» cercarà les dades de València i Barcelona, l'alumne «b» les de Lleida i l'Aguer, etc. Quan el treball individual estigui fet, es pot organitzar una sessió en comú de tots els alumnes per tal que tots compleixin els seus mapes amb les dades que els aportin els companys i al mateix temps anar completant el mural.

Les redaccions que alguns alumnes hagin fet com a sessió nivell de treball poden incorporar-se també al mural i fotocopiar-les per a tots els alumnes per tal que l'adjuntin al mapa complet.

Tot aquest procés es pot repetir o, si es vol, estructurar-ne un altre per tal de treballar les temperatures d'Estany i de l'estranc.

Aquesta proposta de treball forma part de les «Orientacions Didàctiques EL TEMPS», publicades per l'AVUI el 24 de gener del 1984

L'ICE i les segones jornades

El diari escolar és una eina de formació permanent

Maria Antònia ESPASA
L'any passat durant el mes d'abril se celebraren a Barcelona les I Jornades *Es diaris de les escoles*. L'ICE com a institució universitària l'objectiu de la qual és la formació permanent del professorat va donar suport a aquesta iniciativa que sorgia de la pàgina del diari AVUI. *Fuente obrera*, coordinada per Comita Macià.

La idea que mestres i alumnes participessin en unes jornades per tractar un aspecte pedagògic ens va semblar nova, original. L'estructura organitzativa de les jornades permetia tractar alguns temes als alumnes i als mestres junts, i d'altres temes per separat.

En les sessions del matí s'exposaren nou experiències sobre el procés d'elaboració d'un diari escolar. Mestres i alumnes de cada escola van explicar com havien dut a terme aquesta tasca al seu centre. A la tarda només hi van participar els mestres. Es presentaven ponències que tractaven diferents aspectes relacionats amb el tema del diari escolar. Resumint les Jornades van ser una plataforma on els mestres

i els alumnes van poder exposar els seus diferents punts de vista, revisar metodològicament, veure els seus errors, veure les seves mancances, però també veure allò que de positiu tenia la seva revista.

Des de l'ICE les vam valorar molt positivament, pel rigor en què es van fer les ponències, tantes rodones, treballs en petits grups i pel que suposava com a formació dels professors. Una formació basada en l'intercanvi d'experiències i en l'enriquiment de l'aportació teòrica de diferents punts de vista, sobre aspectes puntuals relacionats amb el tema.

En acabar les Jornades, cadascun dels dos col·lectius va redactar les seves conclusions: tot i valorar aspectes diversos, els dos col·lectius coincidien en la necessitat de continuar l'opertència recent iniciada de celebrar anualment una trobada sobre publicacions escolars. El diari AVUI i l'ICE faran realitzar aquesta petició organitzant les II Jornades *Es diaris de les escoles*.

Una altra conclusió, formulada com

L'abril de l'any passat es van reunir per primera vegada nois i mestres d'arreu de Catalunya per intercanviar experiències relacionades amb l'elaboració de les publicacions escolars

a proposta pel col·lectiu de professors, fou que «la publicació escolar sigui considerada com a part del projecte educatiu del centre». Articular aquesta proposta és l'objectiu de les II Jornades, que se celebraran a Barcelona els dies 29 i 30 d'abril.

Aquest, doncs, serà el segon any que alumnes i professors es tornaran a reunir per tractar el tema de la publicació escolar. Els aspectes educatius que es poden tractar a partir d'aquest tema són innumerable. La incorporació de noves tecnologies a l'escola (ordinadors, tractament de textos, etc.) pot donar als diaris escolars noves perspectives com a eina pedagògica.

Creiem que el tema de les publicacions escolars només està encetat, augurarem una llarga vida a la celebració de les Jornades, en les quals esperem que s'aniran incorporant any rera any nous temes relacionats amb les publicacions escolars.

Maria Antònia Espasa, ICE de la Universitat de Barcelona

Fer una bona revista pot ajudar a millorar l'escola

Conxita Macià
I si féssim un diari...? Amb aquesta frase o alguna de semblant ha començat, la majoria de vegades, l'elaboració d'un diari o una publicació escolar. Generalment totes aquestes iniciatives compten d'entrada amb un suport entusiasta que després no sempre es manté. Les dificultats d'impressió, econòmiques o simplement de temps fan que moltes no arribin a assolir una vida gaire llarga; i és una llàstima, perquè és un element útil i necessari a l'escola tant pel seu procés d'elaboració com pel producte, que pot convertir-se en el punt de trobada que pot comunicar els diferents grups (alumnes, mestres i pares) que intervien directament en els processos d'aprenentatge escolar.

Un element més

L'elaboració de la publicació escolar és un element més del projecte educatiu, com ho són les programacions de matemàtiques o la celebració de les festes populars. Caldrà plantejar-se, entre altres qüestions, quines finalitats educatives es persegueixen. També quins aspectes metodològics i de contingut hi ha en l'elaboració d'un diari que puguin ajudar els alumnes a treballar millor. I com pot el diari unir els esforços de tots per aconseguir una escola de més qualitat. Totes aquestes premisses i moltes més caldrà que tingui en compte el consell escolar a l'hora d'incloure en el seu projecte fer un diari.

Caldrà també entendre que per a una educació activa el producte —és a dir el diari acabat— pot ser evidentment el reforç necessari i gratificador que animi a continuar la tasca empresa, però que és el procés d'elaboració el que aporta més riquesa als aprenentatges i a la comunicació entre els grups.

Fer una revista escolar significa per a l'alumne, entre altres coses, projectar-se mitjançant l'expressió, crear a partir de la llengua camins de comunicació que encara no ha trepitjat, desmitificar i valorar els *mass media*, conèixer millor els companys,

treballar plegats amb els adults per trobar solucions als problemes que es plantegin al llarg del procés i viure una experiència real, ni fictícia, ni artificial, ni simulada, d'aprenentatge per a la vida.

Cal llegir el diari

Tant en el cas dels centres que ja fan alguna publicació com dels que no la fan és bo que els nois aprenguin tècniques per millorar els seus escrits, tant en el contingut com en la formació, a partir d'anitzar, a través de la lectura comprensiva, les notícies o els articles que apareixen al diari.

Una manera possible de fer aquesta

activitat és fer elegir els nois i noies qualsevol informació que aparegui al diari, la que més peça els faci, i fer que la llegeixin i responguin aquestes preguntes:

- Títol de la notícia elegida
- Secció a la qual pertany
- Pàgina
- Quina forma periodística té (entrevista, notícia breu, article...)
- Descripció de les imatges i les il·lustracions que l'acompanyen (si en té)
- De quin tema tracta
- Quin és l'aspecte d'aquesta informació que pot ser d'interès per a l'alumne, la classe i la família
- Com es podria millorar la informació.

L'elaboració de la publicació escolar és un element més del projecte educatiu, com ho són les programacions de matemàtiques

«El Xafarder», del col·legi Dr. Carulla d'Arbúcies

C.M.

El Col·legi Públic Doctor Carulla, d'Arbúcies, ens envia la seva publicació, que és una bona mostra del que pot ser un mitjà de comunicació propi del centre escolar.

Comptem amb la col·laboració de la conselleria de cultura de l'Ajuntament d'Arbúcies i amb l'entusiasme dels alumnes, dels mestres i dels pares de l'escola. Aquesta participació de tots farà possible complir el desig de l'editorial del número 0, que diu:

«La desinformació i moltes vegades el silenci dels nostres fills no ens permeten estar al corrent d'algunes de les activitats que realitzen.» (...) «Esperem que aquesta revista serveixi per fomentar la comunicació i participació de tots els membres de la nostra comunitat educativa.»

El consell de redacció de la revista ens ha aportat la següent informació relacionada amb l'elaboració d'*El Xafarder*.

La nostra revista, que s'anomena *El Xafarder*, es va crear durant l'últim trimestre del curs 85-86. En l'elaboració va participar una comissió de mestres encarregats d'organitzar-ne el funcionament.

Es va dedicar una pàgina per a cada grup d'alumnes: de pre-escolar fins a vuitè, així com l'aula d'educació especial.

També hi va col·laborar l'APA, ja que la revista pretén fomentar la comunicació i participació de tots els membres de la comunitat educativa.

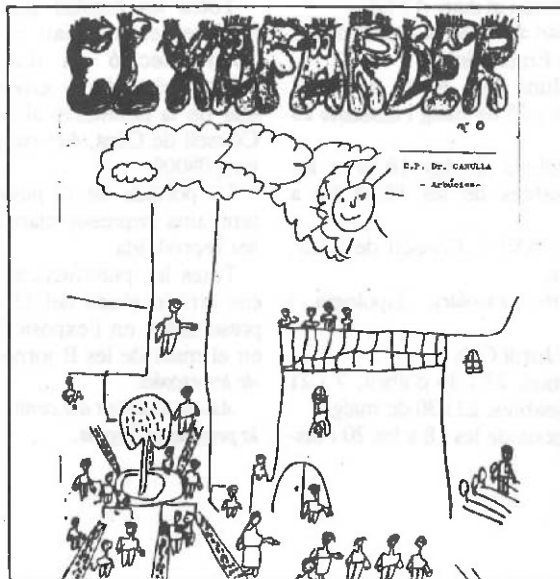
Estimular la creativitat

La funció de la revista és la de ser una eina per estimular la creativitat, fomentar el treball en equip i ajudar a complementar la tasca pedagògica.

A través d'ella el nen pot plasmar les seves idees i inquietuds, per tant constitueix una eina d'expressió molt important.

Com que l'experiència del curs passat va ser molt profitosa, aquest curs 86-87 es continuarà fent, de moment amb periodicitat trimestral.

Totes les escoles interessades en l'intercanvi d'experiències o que vulguin rebre més informació sobre aquesta publicació ho poden demanar a: Col·legi Públic Doctor Carulla, passeig Doctor Carulla, s/n. Arbúcies, La Selva.

PROGRAMA L'AVUI A L'ESCOLA

Segones jornades de «Els diaris de les escoles»

Els dies 29 i 30 d'abril se celebraran a Barcelona les segones Jornades «Els diaris de les escoles» organitzades per l'ICE de la Universitat de Barcelona i el diari AVUI.

Participants: Alumnes, professors i pares relacionats amb l'elaboració d'una publicació escolar.

Informació i inscripcions:

Diari AVUI, Consell de Cent, 425, 4a. planta. Tel. 246 60 00. Als matins. Srt. Fina.

sabtes de les 10.30 a les 13.30.

Lloc: diari AVUI, c/ Consell de Cent, 425. 4a. planta.

Informació i inscripcions: ICE de la Universitat de Barcelona. Plaça de la Universitat, subterrani pati de Ciències, tots els matins de les 10 a les 13. Tardes, dilluns i divendres de les 17 a les 20. Tel. 318 42 46.

Nota important: A les tardes només es podrà formalitzar la inscripció amb un taló conformat a nom de la Universitat de Barcelona (ICE).

Cursos de formació

Organitzats per l'ICE de la Universitat de Barcelona i el diari AVUI.

L'ús del diari a l'escola (Curs inicial)

Professora Empar Soler.

Dates: dilluns 23 i 30 de març; 27 d'abril; 4, 18 i 25 de maig i dissabte 25 de maig.

Horari: dilluns de les 18.30 a les 20.30 i dissabtes de les 10.30 les a 13.30.

Lloc: diari AVUI, Consell de Cent, 425-4a. planta.

Les revistes escolars. Tipologia i Estructura

Professor: Jordi Caja.

Dates: dijous, 23 i 30 d'abril, 7 i 21 de maig i dissabtes, 23 i 30 de maig.

Horari: dijous de les 18 a les 20 i dis-

Publicacions escolars

Totes les escoles que vulguin fer conèixer el seu diari a través de la nostra secció cal que tinguin en compte el següent: envieu un exemplar de la publicació al diari AVUI c/ Consell de Cent, 425 6a. planta Barcelona 08009.

La portada de la publicació ha de tenir una impressió clara perquè pugui ser reproduïda.

Totes les publicacions escolars que ens arribin abans del 15 d'abril seran presentades en l'exposició que es farà en el marc de les II jornades *Els diaris de les escoles*.

Assessorament als centres sobre l'ús de la premsa a l'escola.

Dies 29 i 30 d'abril, a Barcelona.

Segones jornades de «Els diaris de les escoles»

Els dies 29 i 30 d'abril se celebraran a Barcelona les segones jornades *Els diaris de les escoles*, organitzades per l'ICE de la Universitat de Barcelona i el diari AVUI.

Participants: Alumnes, professors i pares relacionats amb l'elaboració d'una publicació escolar.

Informació i inscripcions:

Diari AVUI, Consell de Cent, 425, 4a planta. Tel. 246 60 00. Als matins. Srta. Fina.

Cursos de formació

Organitzats per l'ICE de la Universitat de Barcelona i el diari AVUI.

L'ús del diari a l'escola (curs inicial).

Professora: Empar Soler.

Dates: dilluns 30 de març; 27 d'abril; 4, 18 i 25 de maig i dissabte 30 de maig.

Horari: dilluns de les 18.30 a les 20.30 i dissabtes de les 10.30 a les 13.30.

Lloc: diari AVUI, Consell de Cent, 425, 4a planta.

Les revistes escolars. Tipologia i estructura.

Professor: Jordi Caja.

Dates: dijous, 23 i 30 d'abril, 7 i 21 de maig i dissabtes, 23 i 30 de maig.

Horari: dijous de les 18 a les 20 i dissabtes de les 10.30 a les 13.30.

Lloc: diari AVUI, Consell de Cent, 425, 4a planta.

Informació i inscripcions: ICE de la Universitat de Barcelona. Plaça de la Universitat, soterrani pati de Ciències, tots els matins de les 10 a les 13. Tardes, dilluns i divendres de les 17 a les 20. Tel. 318 42 46.

Nota important: A les tardes només es podrà formalitzar la inscripció amb un taló conformat a nom de la Universitat de Barcelona (ICE).

Publicacions escolars

Totes les escoles que vulguin fer conèixer el seu diari a través de la nostra secció cal que tinguin en compte el següent: envieu un exemplar de la publicació al diari AVUI, Consell de Cent, 425, 6a planta. Barcelona 08009.

La portada de la publicació ha de tenir una impressió clara perquè pugui ser reproduïda.

Totes les publicacions escolars que ens arribin abans del 15 d'abril seran presentades a l'exposició que es farà en el marc de les segones jornades *Els diaris de les escoles*.

El periodista a l'escola, o com fer una revista moderna

Tal com havíem estudiat teòricament, calia saber coses de la persona que entrevistàriem

Els nois s'entusiasmen amb activitats que s'aparten dels programes d'ensenyament

Cada grup d'alumnes es va encarregar d'escriure i preparar una part del diari que feiem

Maite INGLÉS i MAS

En altres ocasions ja han quedat reflectides en aquest diari les experiències que he dut a terme al C.P. Llibertat de Badalona, a la classe de llengua catalana, durant els quatre anys que fa que treballem amb el diari. L'experiència que ocupa aquest article va ser duta a terme el mes de març pels alumnes de vuitè i va consistir en la visita d'un periodista i la confecció d'un diari monogràfic sobre aquesta visita.

triar entre molts altres i dona una imatge del treball de premsa com d'un compte enreia; el dia zero (el de la visita), el dia de començament de la confecció del diari. El treball i el mateix diari està inspirat en l'estil clàssic de qualsevol diari modern; per això hem utilitzat el zero d'ordinador (0) com a representant de modernitat (com tois sabeu, l'ordinador porta la ratlla al mig del zero per distingir-lo de la o.

El treball fet pels alumnes va ser distribuït de la manera següent: cada grup es va encarregar d'una part del diari (escriure l'editorial, l'entrevista, la crònica, etc...) i després vam fer una selecció amb el millor de cada aportació. El conte va ser escollit entre els que havien escrit un grup d'alumnes i del reportatge se'n va ocupar una alumna. Amb aquest mètode operacional s'ha volgut potenciar el treball de grup enfront de l'individualisme.

Com es va preparar l'entrevista

Vam convidar a venir a l'escola en Xavier Garcia, periodista de l'AVUI, i tant bon punt vam tenir la confirmació de la seva presència vam començar a preparar el material per elaborar l'entrevista.

Tal com havíem estudiat de forma teòrica calia saber coses de la persona que ens visitava, i en aquest cas ens vam assabentar de la vinculació d'en Xavier amb l'ecologia i com compaginava la seva feina amb la publicació de llibres sobre aquest tema.

En l'entrevista es van tractar els temes habituals (què volies ser de petit, què pensaves abans d'arribar a l'escola, etc...) i, a més, va respondre sobre els temes específics de periodisme i ecologia. Els nois de vuitè van fer les seves preguntes i van prendre nota de les respostes que més tard, juntament amb l'altre material, ens havien de servir per elaborar el diari.

Aquesta experiència va ser molt positiva i va deixar veure que els nois són capaços de respondre amb entusiasme a activitats en les quals el seu treball és part fonamental i s'aparten dels programes típics d'ensenyament.

Comencem pel principi, és a dir, pel títol: Per què *Dia zero*? El títol es va

Un autèntic diari

El diari, en contra del que és habitual en les revistes escolars, està construït com un veritable full de premsa. Així, les planes són dobles i imprèses per totes dues cares, sense grapes ni clips. Els titulars han estat fets amb lletres transferibles en tres formats diferents, i les lletres normals han estat fetes a màquina i sotmeses a reducció en tres mides. No hem utilitzat en cap moment retalls d'altres diaris, excepte la petita mostra de publicitat (no hi ha diari sense publicitat) i l'article sobre ecologia signat per la pedagoga C. Macià. Les fotografies són fotocopies dels originals fetes pels mateixos alumnes; finalment, el diari ha estat imprès en una fotocopiadora normal i en fulls DIN-A3.

El diari està dividit en seccions subdividides al seu torn en altres parts. D'aquestes parts, unes tracten específicament de la visita i altres tracten temes relacionats amb el periodisme i l'ecologia. La visita queda reflectida

Seccions subdividides

en forma d'entrevista, notícia i crònica; a més, l'editorial i el punt i final també parten del mateix tema.

Maite Inglés i Mas, és pedagoga, mestra i membre de l'associació Pompeu i Fabra

Ha 200 (8)
C.P. Llibertat
Les Dades: 100000000
tel 87700

DIA 0

CONTEU DEL L'EDICION

El periodisme ens visita

ENTREVISTA P. 5

Parlant amb el convidat descobrim que de un moment de la seva professió i un apassionat de qualsevol tema relacionat amb la natura. En l'entrevista ens parla de la seva infantesa, dels seus llibres, dels seus articles, de les seves opinions polítiques, etc. Finalment comentem, va equiparar la llista per Lleida d'Alternativa Verda i fe dures crítiques a obres destructives com el pantà de Talls a més, se mostra interessat per la situació dels Països Catalans i la seva llengua.

Un moment de la visita d'un periodista a la nostra escola durant una entrevista amb ell mateix.

REPORTAGE P. 7

A la zona de Montgall, es té previst de fer un parc natural. Tots els habitants s'havien oposat a la construcció d'una urbanització malgrat que ja s'havien construït les carreteres; Des d'aquí analitzem el problema i les possibles conseqüències.

- * CRONICA D'UNA VISITA...ABUSCIAM p.6.
- * CITES..... p.8.
- * RESUMI DE..... p.10.
- * COMTE..... p.11.
- * I, A RES, PASSATDORS, ACUMITS,
- EXHIBITICA, NOT, BARRS, ETC.....

El treball i el mateix diari estan inspirats en l'estil de qualsevol diari modern

Després del treball dut a terme al C.P. Llibertat els darrers anys amb el diari AVUI, la visita d'un periodista va permetre que per fi els alumnes poguessin fer les seves preguntes a un professional del medi

PROGRAMA L'AVUI A L'ESCOLA

II Jornades «Els diaris de les escoles»

C.M. Mainadera.
Alumnes, professors i pares, representants de més de quaranta publicacions escolars, es trobaran els dies 29 i 30 d'abril a la seu del nostre diari per participar en les segones Jornades *Els diaris de les escoles*, que l'AVUI organitza conjuntament amb l'ICE de la Universitat de Barcelona.

Les escoles que presentaran les ponències són:

- Escola Municipal Arc Iris de Barcelona, amb la publicació *El Reglet*.
- Centre de recursos delegació Saus-Camallera. Publicació, *Zona Escolar*.
- Centre d'Estudis Garbí de Barcelona i escola Garbí d'Esplugues del Llobregat. Publicació, *El Bupet*.
- Escola Sant Jaume de Portbou. Publicació, *El Llampet*.
- C.P. de Vielha. Publicació, *Era*.

Mainadera.
- C.P. Jaume II del Perelló. Publicació, *6Volem*.

A més de les ponències, el primer dia hi haurà una taula rodona seguida de col·loqui en la qual participaran Santiago Ramentol, director del diari AVUI, Pius Pujades, responsable de l'àrea d'opinió, Àngel del Castillo, responsable de la secció d'esports, i Pere Prats, responsable del nou disseny de l'AVUI.

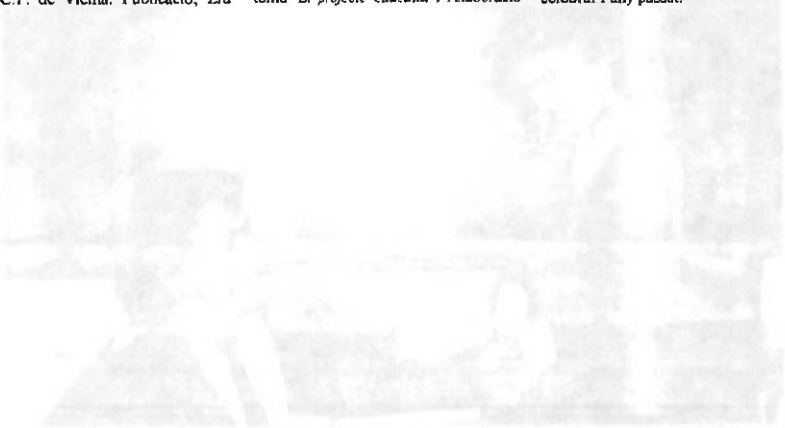
A les sessions de la tarda els nois i noies visitaran el Parlament de Catalunya, on seran rebuts per l'honorable president Miquel Coll i Alentorn, i també les instal·lacions del nostre diari. Esperem que totes dues visites siguin una bona experiència.

La resta d'assistents participaran en les sessions de treball dedicades al tema *El projecte educatiu i l'elaboració*

d'un diari escolar a partir de les ponències que presentaran Sara Maria Blasi, una inspectora d'EGB del departament d'Ensenyament de la Generalitat, el grup d'investigació Les Publicacions Escolars (ICE de la Universitat de Barcelona), i Conxita Macià, coordinadora pedagògica del programa *L'AVUI a l'escola*.

Un aspecte important serà també la presentació d'un model d'ús d'un programa de tractament de textos i una possible utilització de l'ordinador per a l'elaboració de la publicació escolar, a càrrec de Joan Mestres i Cristina Alonso, pedagogs.

Agraïm l'interès demostrat pels consells de redacció de moltes escoles de Catalunya en aquestes Jornades de Treball i esperem que siguin tan profitoses per a tots com les que es van celebrar l'any passat.

II Jornades «Els diaris de les escoles»

Doctor Siguan: «Un diari escolar pot ser una eina útil»

«Hi ha moltes similituds entre un diari normal
i un diari escolar»

Conxita Macià

D'aquí a pocs dies celebrarem les II Jornades *Els diaris de les escoles*, que l'AVUI organitza conjuntament amb l'ICE de la Universitat de Barcelona.

L'any passat hi van haver dos temes que es van repetir continuament a l'hora d'analitzar les funcions que l'elaboració de les publicacions escolars poden tenir en relació amb els aprenentatges que els alumnes fan en els centres. L'un va ser la possibilitat d'apropar la vida real i la vida escolar, és a dir, els aprenentatges socialment útils i els aprenentatges a cops massa intel·lectualitzats que l'escola proporciona. L'altre, el gran problema encara no resolt d'haver après a llegir i a escriure correctament, a l'abament de l'ensenyament general bàsic.

Amb el doctor Miquel Siguan, director de l'ICE de la Universitat de Barcelona, hem estat parlant sobre el tema i sobre la importància didàctica de l'elaboració d'un diari o publicació escolar.

P. Doctor Siguan, quin paral·lisme o quina similitud pot haver-hi entre l'elaboració d'un diari escolar i la d'un diari real?

R. Jo diria que entre l'elaboració d'un diari o d'una revista i la d'un diari o una revista en l'àmbit escolar hi ha unes similituds de fons. En un i altre cas hi ha un desig de compartir una informació que es considera interessant, en un i altre cas es tracta d'intentar fixar l'actualitat i en un altre cas s'adquireix un compromís de periodicitat

que moltes vegades implica un gran esforç i una gran disciplina. Jo afegiria que tant en un cas com en l'altre, fer un bon primer número, o fins i tot els tres primers números, és relativament fàcil, el que de veritat és difícil és assegurar-ne la continuïtat i assegurar-ne també la qualitat de la continuïtat.

L'educació i el medi ambient, l'alumne i l'entorn, la vida a l'escola i moltes altres frases són diferents formes d'expressar la preocupació que educadors i pares tenim per aconseguir que els canvis socials de tota mena, que ara passen més ràpidament que mai, arribin als programes escolars.

P. De quina manera creu vostè que l'elaboració d'una revista escolar pot afavorir aquesta necessitat formativa?

R. Certament, penso que el sistema educatiu s'ha de preocupar perquè l'alumne conegui i entengui millor el seu entorn, el medi que l'envolta tant en el sentit físic i natural com en el social i cultural. Ara bé, és evident que els mitjans d'informació general, els llibres, les pel·lícules i els diaris ofereixen informació sobre temes generals o concrets normalment allunyats del medi concret de l'alumne. Això vol dir que la informació sobre el propi ambient, l'escola, els alumnes l'han d'aconseguir per ells mateixos, per mitjà d'un treball d'informació, d'observació i de recerca, fins i tot, i és clar que una revista, un diari escolar, pot ser una eina útil en aquest sentit.

Els instituts de BUP i els centres de

FP es queixen. Generalment els nois i noies, quan arriben de l'EGB, no dominen prou la llengua, principalment l'expressió escrita i la comprensió lectora. Sabem que no hi ha metodologies miraculoses i que seran el treball del mestre i el de l'alumne els que assoliran aquest aprenentatges.

P. Creu que la participació dels alumnes en l'elaboració d'un mitjà de comunicació escrit pot ser un camí útil per a la millora d'aquest aprenentatge?

R. És evident que l'elaboració d'un mitjà de comunicació escrit afavoreix tant la comprensió lectora com l'expressió escrita. En primer lloc perquè el fet d'estimular l'afecció o l'interès per llegir o per escriure ja té un aspecte positiu, però, a més, perquè una revista escolar planteja unes exigències de llengua escrita molt característiques i que obliguen els que la fan a un esforç considerable per adaptar la llengua escrita a les seves finalitats.

Revista de l'Institut de Ciències de l'Educació
Dijous, 20 d'abril 1987

II Jornades «Els diaris de les escoles»

El doctor Miquel Siguan, director de l'ICE (Institut de Ciències de l'Educació) de la Universitat de Barcelona, institució organitzadora, conjuntament amb l'AVUI, de les II Jornades «Els diaris de les escoles»

«Elaborar un mitjà de comunicació escrit obliga a adaptar la llengua a les finalitats informatives i de comprensió lectora»

ELS DIARIS DE LES ESCOLES

L'ordinador i la publicació escolar

C.M.

L'ús de l'ordinador a l'escola s'incorpora de mica en mica als aprenentatges quotidians, i una bona mostra és la publicació que avui us presentem de l'escola pública Jaume II del Perelló.

Els alumnes de 7è d'EGB d'aquest centre i els professors van decidir de fer un diari, van triar un títol, *Volem*, i una manera de fer-lo: emprant l'ordinador i un programa de tractament de textos.

El resultat és realment bo. Els professors responsables ens aclareixen que el text de la publicació ha estat redactat pels alumnes, però la distribució de l'espai s'ha fet amb l'ordinador; aquesta primera vegada l'han fet els professors, a l'espera que el pròxim número ja sigui fet completament pels nois i noies.

En la seva primera editorial els alumnes expressen la seva voluntat d'una manera ben ferma, i diuen: «Si ens decidim, si *volem* fer un periòdic escolar, el farem. Després, si *volem* fer-ne un altre, també el farem. I més coses, perquè una vegada posats a fer, *voldrem* superar el nivell 7è amb èxit, *voldrem* ser més estudiosos (...), *voldrem* ser els millors ciutadans del Perelló.

Tenim un ordinador a l'escola. Ja comencem a conèixer-lo. Volem saber-lo fer anar i, el pròxim periòdic, ja serem nosaltres els qui posarem el text a la memòria de l'aparell».

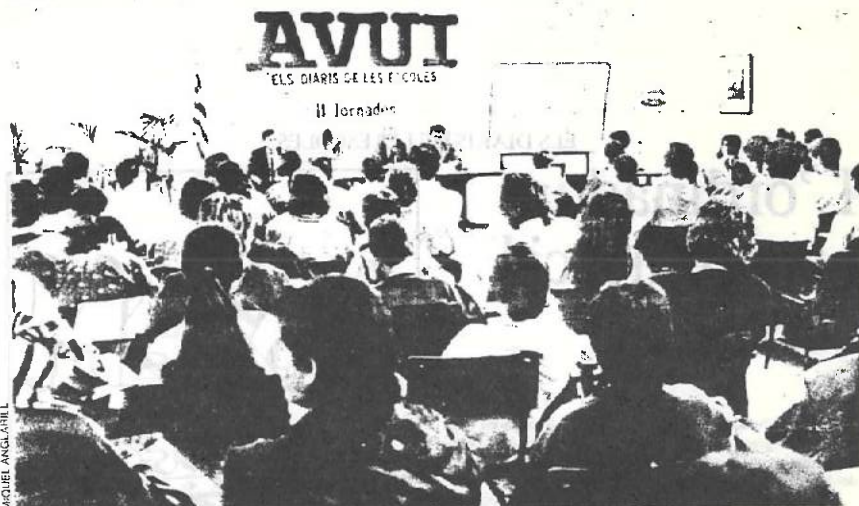
Esperem que continuï l'entusiasme i també conèixer l'experiència d'aquest interessant treball que una representació del consell de redacció de la publicació *Volem* presentarà a les jornades *Els diaris de les Escoles* a la seu del nostre diari, els dies 29 i 30 d'aquest mes.

Volem

PERIÒDIC ESCOLAR Alumnes de 7è nivell MARÇ 1987

El col·legi públic Jaume II del Perelló ha publicat el primer número de la seva publicació escolar «Volem». La revista té una estructura bàsica molt correcta i, com a novetat important, usen l'ordinador per a la seva elaboració

MICHEL ANGLA-HILL

Acte de presentació, ahir, de les segones jornades «Els diaris de les escoles»

Sara Blasi diu que el projecte educatiu s'ha d'adequar a la societat

AVUI
BARCELONA — «El projecte educatiu és una eina didàctica oberta que cal modificar en relació amb el canvi de la societat», va afirmar Sara Blasi, inspectora d'ensenyament primari, que va participar ahir en les segones jornades *Els diaris de les escoles*, organitzades per l'AVUI i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.

Sara Blasi va fer un repàs de les característiques que ha de reunir el projecte educatiu i va remarcar la necessitat que «tingui presents les peculiaritats de cada centre, que en defineixi el funcionament i que sàpiga treure partit del context social en el sentit d'acostament a la realitat i al medi». Durant la seva ponència, la inspectora d'ensenyament primari va assegurar que el

repte de l'escola és molt important perquè «des 25 hores lectives setmanals s'han d'enfrontar a moltes hores en què els infants estan davant del televisor».

En les segones jornades *Els diaris de les escoles*, que tracten de les diferents publicacions que fan els alumnes als seus respectius centres, participen 50 escoles de Catalunya i dues del País Valencià, amb un total de 140 estudiants i professors. Tots ells representen 40 revistes, que han estat seleccionades per la seva qualitat.

Les jornades es van iniciar amb l'acte de presentació al qual van assistir Ramon Juncosa, director general d'Ordenació i Innovació Educativa, Max Cahner, editor de l'AVUI, Miquel Siguan, director de l'ICE, i Joaquim Arenas, cap de servei d'Ensenyament

del Català de la Generalitat. En un breu parlament, Ramon Juncosa va anunciar la celebració de les jornades *Cinc anys de Premsa Catalana a l'Escola*, que se celebraran de l'11 al 15 de maig.

Al migdia hi va haver una taula rodona sobre *Com fem el diari?* en la qual els nois van fer diverses preguntes al director de l'AVUI, Santiago Ramentol, el cap d'opinió, Pius Pujades, el cap d'esports, Angel del Castillo, i el cap de disseny, Pere Prats. Ramentol va explicar el paper que té un diari a la societat actual i va dir que «ens deixa perplexos que no hi hagi a les escoles una assignatura obligatòria sobre els mitjans de comunicació». Pel director de l'AVUI, és més important saber els principis bàsics dels *mass media* que memoritzar coses que possiblement no serveixen de res.

JORDI GARCIA

Els alumnes van fer moltes preguntes a la taula rodona dels representants dels consells de redacció

La col.laboració a revistes escolars fomenta l'afició dels nois a la lectura

AVUI
BARCELONA — L'elaboració de revistes escolars contribueix a fomentar l'hàbit a la lectura tant de diaris com de llibres. Aquesta era l'opinió generalitzada dels representants dels consells de redacció de quatre revistes juvenils que van participar al col·loqui sobre les seves experiències concretes, dintre de les segones jornades *Els diaris de les escoles*, organitzades per l'AVUI i l'ICE de la Universitat de Barcelona.

Encara que molts dels qui escriuen a les revistes dels centres ja tenien anteriorment una afició a la lectura que els portava a llegir llibres habitualment, alguns van manifestar que el fet de participar en aquesta iniciativa educativa els ha impulsat a no estar tantes hores davant del televisor i a comprar contes i literatura clàssica més sovint.

Intercanvi d'experiències

La taula rodona ha servit per intercanviar experiències entre les diferents revistes, cada una de les quals té les seves peculiaritats. Així, la que utilitza una tecnologia més avançada és *Volem*, del col·legi públic Jaume II del

Perelló, que fa servir un ordinador personal per compondre els seus textos. Altres publicacions, més modestes, escriuen les seves col·laboracions a màquina i les reproduïxen amb una fotocopiadora. N'hi ha que fan la impressió amb un dels sistemes més moderns, com és l'offset.

Les diferents tècniques condicionen el temps de confecció de les revistes, que sol ser entre tres setmanes i dos mesos. L'ordinador permet acabar-la en un màxim de tres setmanes, mentre que els centres que fan *Zanu escolar* triguen gairebé tres mesos abans no es rellegixen tots els textos i surt l'edició. L'escola Jaume II del Perelló no té la computadora només per aquesta feina, sinó que amb ells aprenen informàtica tots els alumnes del centre, que passen en grups de cinc i els ensenyen a fer programes.

La selecció dels articles

Els representants de la revista *El Reglet* van explicar a la taula rodona que la selecció d'articles per publicar la fan els mateixos alumnes ja que es comenten a classe un per un i s'assenya-

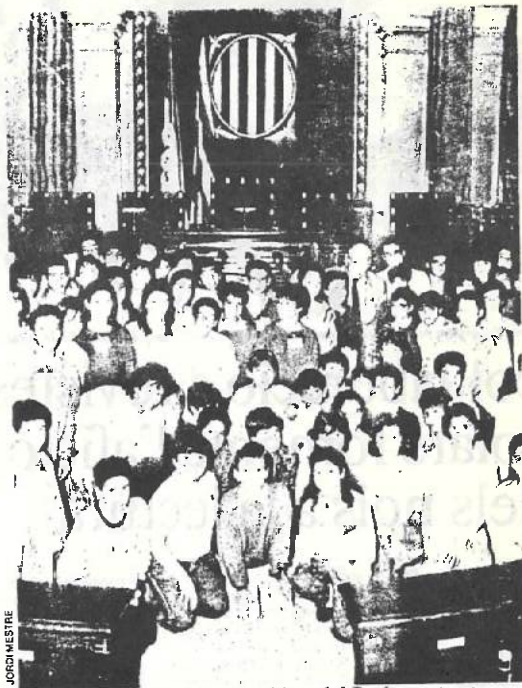
len quins són un plag i quins són creatius. En altres casos, els respectius consells de redacció fan una votació per determinar els que s'hi han d'incloure i els que s'han de rebutjar.

Els nois i noies que van intervenir al col·loqui es va interessar per moltes qüestions tècniques, com el repartiment dels exemplars i el finançament, i la presència del català. Un redactor d'*Era Mainadera*, del col·legi de Viella, va comentar que acceptaven articles escrits en cinc llengües diferents. D'aquestes, tres són les que s'empren normalment a la Vall d'Aran, l'aranès, el català i el castellà, i les altres són els idiomes estrangers francès i anglès.

Pel que fa a la distribució dels exemplars, la cinquantena de revistes participants a les jornades presentaven gairebé totes les possibilitats. Des del repartiment totalment gratuït a les classes a la instal·lació d'un punt de venda, passant per l'adquisició de butlletes per fer-se soci de la publicació, condició indispensable per aconseguir la revista.

Els alumnes van coincidir també en el fet que el seu treball a les publicacions no ha perjudicat la feina escolar perquè tot es fa en hores no lectives i sempre que els deures i els exàmens ho permetin.

1987
1 de maig 1987

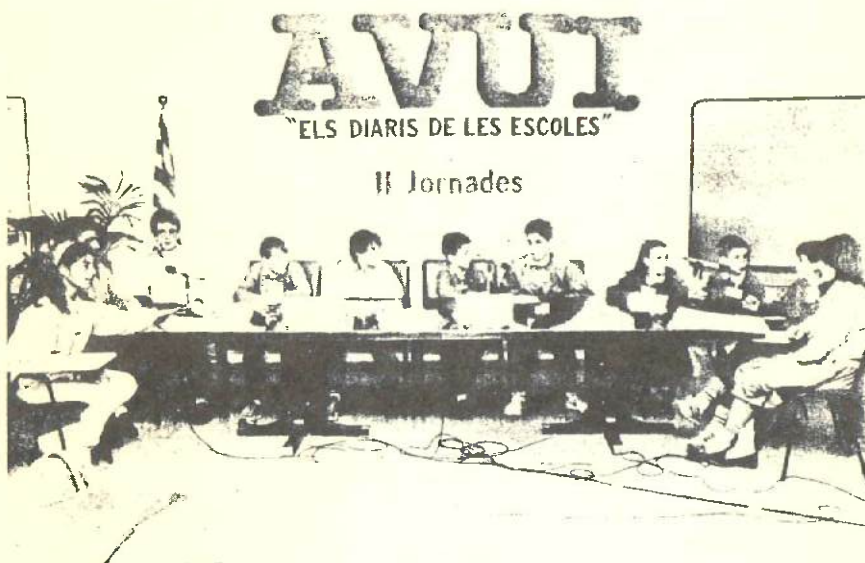

JORDI MESTRE

Miquel Coll i Alentorn, president del Parlament de Catalunya, va rebre ahir a la tarda els escolars que han participat en les segones jornades Els diaris de les escoles, a les quals han assistit 140 persones entre mestres i alumnes. Miquel Coll els va fer una presentació de les funcions i història de la institució legislativa i els va mostrar algunes de les dependències. Les jornades es van acabar ahir amb la lectura de les conclusions i l'elecció de la temàtica de la pròxima edició.

II JORNADES DELS DIARIS DE LES ESCOLES

Intercanvi i participació

Conxita MACIÀ

Els dies 29 i 30 d'abril la seu del nostre diari es va omplir de nois i noies il·lusionats de participar en una experiència en què ells eren els principals protagonistes i de mestres orgullosos que fos així. Venien d'escoles d'arreu del Principat; de la Vall d'Aran, de Portbou, del Perelló, de Manlleu, de Camallera, de Manresa, entre altres i també del País Valencià, volien explicar la seva experiència d'elaborar una publicació escolar i escoltar la dels altres per aprendre.

Les hores de treball viscudes junts van ser per a tots molts especials. Voldria remarcar, però, la serietat i interès amb què els nois van participar en el col·loqui que va seguir la taula rodona, a càrrec de Santiago Ramentol, director del nostre diari, Pius Pujades, cap de l'àrea d'opinió, Pere Prat, responsable del nou disseny de l'AVUI i Angel del Castillo, cap de la secció d'esports, l'atenció amb què van escoltar els seus companys de la Vall d'Aran, que van realitzar la presentació de la seva publicació *Era Mainadera* en què s'expressaven en la

llengua que els és pròpia, l'aranès, la taula rodona i el col·loqui que van muntar i conduir ells mateixos i, en resum, l'actitud positiva amb el treball i el respecte als altres, que els honora a ells i als seus mestres i famílies.

Les conclusions i suggeriments que van fer petits i grans al final del segon dia sortiran publicades, com les de l'any passat, però voldria avançar-ne algunes com a mostra.

Les conclusions

—La publicació escolar és una bona metodologia per a l'aprenentatge de la nostra llengua i una eina viva de normalització.

—Aquest tipus de trobades són importants si els alumnes són protagonistes, perquè hi veuen valorat el seu treball.

—Els problemes financers d'algunes escoles poden limitar aquesta tasca d'elaboració d'una publicació i caldria trobar formes de suport.

—Cal valorar molt positivament la participació d'escoles tan diverses en

els aspectes social, religiós i geogràfic, que posa els alumnes davant d'una realitat plural i que desenvolupa actituds de convivència.

—Caldria motivar més la participació dels pares per aconseguir una millor comunicació entre tots.

Suggeriments

—Que es tornin a organitzar unes jornades d'intercanvi d'experiències

—Que el tema bàsic sigui: les tècniques de redacció juntament amb la compaginació entesa com una millor forma de comunicar-se.

—Elegir un tema i que totes les escoles que ho vulguin facin un número monogràfic que podrien presentar a les properes jornades.

—L'ampliació de l'espai que l'AVUI dedica a les escoles, perquè tingui més cabuda la participació.

Els nois van tornar cap als seus llocs de residència, els mestres també, i nosaltres —tots els qui des del diari havien participat en l'organització d'aquesta experiència— vam pensar què bonic. Tornarem.